

AKÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

DİPLOMAT

H.Əliyev

www.Diplomata-kurdi.com

№ 22 (133), 15 - 21 Avqust, Tebax sal 2011
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û sîyasî

Qiyməti, 40 qəpik
Hêjaye

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman? | Qədim Avropanın xaçpərəstləri, | Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan! | Yüz illər sındırmış göy məşidləri. | Kürdün dərgahına daim baş əyər.

Səbahəddin Eloğlu

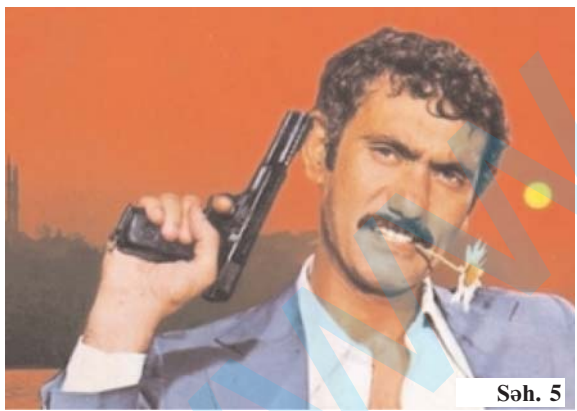

İlham Əliyevin və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Dmitri Medvedevin görüşü olmuşdur

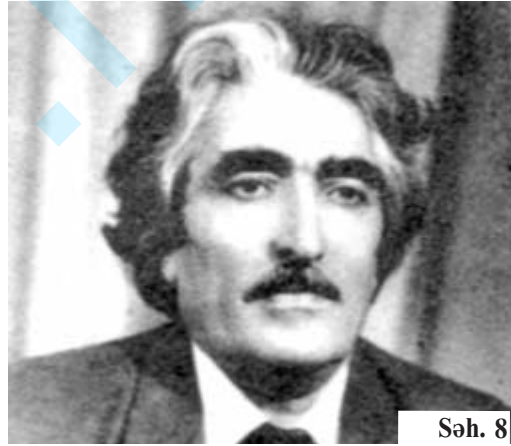
Səh. 4

Mam Celal: Bêyî Kurdan tu projeyek li Iraqê cih nagire

Səh. 5

Qedexe ji ser filmên Yilmaz Guney rabû

Səh. 8

BAYATILAR

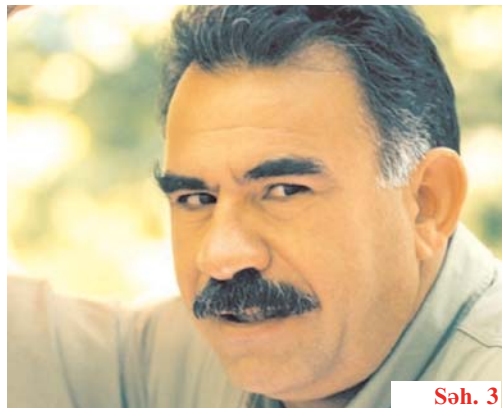
Səh. 5

Ehmedînejad sersaxiya Serokê Kurdistanê kir

Səh. 9

O dağlar sənindir, mən nəçiyəm ki.

Səh. 3

15 görüşmeden sonra çekildi

Səh. 6

Barzanî: Nermiya Amerikayê bû sedema berdewamiya destdirêjiya İranê

İlham Əliyev iftar mərasimində iştirak etmişdir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iftar mərasimində çıxış etdi.

Müqəddəs Ramazan ayı münasibətilə iftar mərasimində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı

**- Hörmətli şeyx həzrətləri!
Hörmətli din xadimləri!
Əziz dostlar!**

Müqəddəs Ramazan ayında bizim görüşlərimiz artıq gözəl ənənəyə çevrilibdir. Bu ənənənin artıq böyük tarixi vardır. Bu ənənənin təməlini qoyan ulu öndər Heydər Əliyev və şeyx həzrətləri olmuşdur. Heydər Əliyev siyasəti Azərbaycanda bütün sahələrdə bu gün də yaşayır və uğurla davam etdirilir. Əslində bütün başqa sahələrdə olduğu kimi, müstəqilliyimizin o illərində din-dövlət əlaqələrinin təməli qoyulmuşdur. Bu gün Azərbaycanda din-dövlət münasibətləri çox yüksək səviyyədədir və hesab edirəm ki, bu əlaqələr dünya miqyasında nümunə kimi təqdim oluna bilər. Azərbaycanda bütün sahələr inkişaf etdiyi kimi, bu sahədə də müsbət meyillər özünü göstərməkdədir. Bu, ölkəmizi daha da gücləndirir.

Ölkənin gücünü təkə təbii sərvətlər, təbii ehtiyatlar, yaxud da ki, maliyyə imkanları müəyyən etmir. Hər bir ölkənin gücü onun hərtərəfli inkişafındadır. Azərbaycanın gücü ondan ibarətdir ki, ölkəmizdə bütün xalqların, bütün dinlərin nümayəndələri rahat yaşayırlar. Dostluq, qardaşlıq şəraitində yaşayırlar. Bizim gücümüz bundan ibarətdir. Ona görə ölkəmizin uzunmüddətli, uğurlu və dayanıqlı inkişafı artıq heç kəsdə şübhə doğurmur. Biz yalnız və yalnız uğurla irəliyə gedəcəyik, ölkə qarşısında duran bütün vəzifələri icra edəcəyik və Azərbaycanın hərtərəfli inkişafına nail olacağıq.

Ramazan ayı müqəddəs aydır. Azərbaycan xalqı bu müqəddəs duyğuları öz qəlbində əsrlər boyu yaşatmışdır. Ancaq müstəqil ölkə kimi biz gənc ölkəyik. Bu il müstəqilliyimizin 20 illik yubileyini qeyd edəcəyik və müstəqil ölkə, azad xalq kimi öz doğma dini bayramımızı böyük tənənə ilə qeyd edirik.

Azərbaycanda bütün dinlərin nümayəndələri özlərini rahat hiss edirlər. Azərbaycanda islam mədəniyyətinə, islam dininə olan hörmət, eyni zamanda, bütün başqa dinlərə olan hörmətlə tamamlanır. Öz dininə hörmət edən şəxs başqa dinə də hörmət etməlidir. Bu, artıq Azərbaycanda oturuşmuş yanaşmadır. Bu gün din xadimləri Azərbaycanda hökm sürən dözümlülük, tolerantlıq haqqında danışmışlar. Bu, artıq reallıqdır və dünya miqyasında bizim təcrübəmiz bəzi hallarda öyrənilir. Mən çox şadam ki, dözümlülük, dini tolerantlıq Azərbaycanda artıq oturuşmuş bir anlayışdır. Bu, sadəcə olaraq bir şüar deyil, bizim həyat tərzimizdir.

Azərbaycanda din-dövlət münasibətlərini əks etdirən dini abidələrə olan münasibətdir. Azərbaycan dövləti nəinki İslam dininə mənsub olan abidələri, məscidləri tikdirir, bərpa etdirir. Eyni zamanda, digər dinlərə mənsub olan məbədləri təmir etdirir, tikdirir. Bu barədə danışıldı və mən çox şadam ki, burada müxtəlif dinləri təmsil edən din xadimləri yekdil bir fikir ortaya qoyurlar. O da ondan ibarətdir ki, Azərbaycanda bu sahədə işlər çox yüksək səviyyədədir. Əlbəttə ki, burada həm dövlət siyasəti, bu siyasətin əsasları düzgün qurulubdur, eyni zamanda, bu, cəmiyyət tərəfindən irəli sürülmüş bir siyasi və ictimai sifarişdir. Bu, bizim həyat tərzimizdir. Bu, bizim dünya görüşümüzüzdür. Biz belə yaşayırıq və belə yaşamağımızla özümüzə, bölgəyə və dünyaya sübut edirik ki, multikulturizm yaşayır. Multikulturizm nisbətən yeni bir anlayışdır. Əslində bu, müxtəlif mədəniyyətlərə, müxtəlif dinlərə mənsub olan insanların birgə yaşaması deməkdir. Yəni, əsrlər boyu Azərbaycanda bu anlayış yaşayıb, bu gün də yaşayır və möhkəmlənir. Azərbaycan xalqı müxtəlif dövrlərdə müxtəlif ictimai-siyasi quruluşlar çərçivəsində yaşamışdır. Buna baxmayaraq, bütün dövrlərdə və xüsusilə ən sevindirici hal ondan ibarətdir ki, müstəqillik dövründə bu müsbət meyillər daha da güclənir. Bizim uğurlu inkişafımızı gücləndirən amillər məhz bunlardır.

Eyni zamanda, din-dövlət münasibətlərinin yüksək səviyyədə olmasında hörmətli şeyx həzrətlərinin böyük əməyi və zəhməti vardır. Şeyx həzrətləri həm ölkə daxilində, həm xaricdə böyük nüfuzla malik olan bir din xadimidir.

Şeyx həzrətlərinin qeyd etdiyi kimi, Azərbaycanda artıq dinlərarası, mədəniyyətlərarası dialoqa həsr edilmiş bir neçə mötəbər beynəlxalq tədbir keçirilmişdir. Azərbaycan dünya miqyasında dinlərarası, mədəniyyətlərarası dialoqun aparılması üçün artıq bir ünvana, bir məkana çevrilmişdir. Təkcə burada coğrafi vəziyyətimiz, yaxud da ki, müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin əsrlər boyu Azərbaycanda bir ailə kimi yaşaması amilləri rol oynayıb.

Burada, eyni zamanda, şeyx həzrətlərinin beynəlxalq nüfuzu da öz rolunu oynayır. Mən dövlət və hökumət başçıları ilə, öz həmkarlarımla dəfələrlə şeyx həzrətlərinin fəaliyyəti haqqında fikir mübadiləsi aparmışam. Çox şadam ki, hörmətli şeyximiz dünya səviyyəsində böyük hörmətə malik olan bir şəxsiyyətdir. Onun təşəbbüsü ilə həm beynəlxalq müstəvidə, həm Qafqazda dinlərarası dialoqun gücləndirilməsi üçün çox vacib addımlar atılır. Həm beynəlxalq tədbirlər keçirilir, həm bizim qonşu bölgələrdən olan din xadimləri vaxtaşırı Azərbaycana gəlirlər. Rusiyanın Şimali Qafqaz respublikalarının müftülərinin Azərbaycana səfərini xatırlatmaq istəyirəm. Bu, çox uğurlu səfər olmuşdur. Bu, bizi daha da birləşdirir və Qafqazda sülhün, əmin-amanlığın, dözümlülüğün təmin edilməsi üçün bu amillərin çox böyük əhəmiyyəti vardır.

Şeyx həzrətlərinin təşəbbüsü ilə təşkil edilən ənənəvi iftar süfrələrimiz də bir məqsədi güdür: biz daha da sıx birləşək, Azərbaycan

cəmiyyəti daha da sıx birləşsin, Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların, bütün dinlərin nümayəndələri bir daha həm dövlət, həm siyasi rəhbərlik, həm din xadimləri tərəfindən lazım olan sözləri eşitsinlər. Bu sözlər, sadəcə olaraq, yenə də deyirəm, hansısa bir niyyətin ifadəsi deyil. Bu sözlər konkret əməllərə söykənir, bu sözlərin arxasında böyük işlər dayanır. 20 il ərzində - müstəqillik dövründə Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlar, o cümlədən bu gözəl ab-havanın hesabına mümkün olmuşdur.

Ölkəmiz inkişaf edir. Bu, artıq reallıqdır. Azərbaycana, Bakıya və bölgələrə gələn hər bir qonaq, əgər o, obyektivdirsə, qərəzsizdirsə bu inkişafı inkar edə bilməz. Bu, bizi çox sevindirir, daha da ruhlandırır və gələcək addımları atmağa sövq edir. Biz istəyirik ki, ölkəmiz daha da güclü olsun.

Bu gün bölgədə mövqelərimiz kifayət qədər güclüdür. Azərbaycanın təsir imkanları genişlənir. Bu imkanlar yalnız regionda əməkdaşlığın və mehriban qonşuluq münasibətlərinin gücləndirilməsinə xidmət edəcək və edir. Bizim güclənməyimiz bölgə üçün müsbət bir amildir. Azərbaycan bu gün bölgədə sabitləşdirici rol oynayır və bu rol getdikcə artacaqdır. Bizdə bütün azadlıqlar mövcuddur. Biz qürur hissi ilə deyə bilərik ki, Azərbaycanda bütün azadlıqlar, din azadlığı vardır. Ən böyük nemət din, vicdan, söz, fikir, siyasi fəaliyyət,

mətbuat azadlığıdır. Bütün bu azadlıqlar Azərbaycanda vardır. Azərbaycan xalqı azad xalqdır. Biz müstəqilliyi əldə etmişik, 20 ildir ki, müstəqil ölkə kimi yaşayırıq, eyni zamanda, Azərbaycanda demokratiyanın inkişafı da çox böyük yol keçmişdir. Bu gün bütün azadlıqlar mövcuddur və Azərbaycan xalqı bunun bəhrəsini görür. Liberal iqtisadi siyasət siyasi islahatları mümkün deyildir. Siyasi islahatlar, din sahəsində aparılan islahatları mümkün deyildir. Yəni, bütün bu istiqamətlər bir-birini tamamlayır və bizim uğurlu inkişafımızı şərtləndirir.

Azərbaycan 20 il ərzində həm öz vətəndaşlarına, həm dünyaya sübut edib ki, biz müstəqil ölkə, azad xalq kimi yaşaya bilərik və ildən-ildən Azərbaycanda sosial rifah artır, iqtisadi göstəricilərimiz bunun əyani sübutudur.

Ölkə qarşısında duran bütün problemlər öz həllini tapmaqdadır. Bildiyiniz kimi, hər bir sahə üzrə konkret proqramlar, icra mexanizmləri vardır. Bu proqramlar icra edilir və ölkəmizin uğurlu inkişafı təmin olunur. Ölkəmizdə böyük quruculuq, abadlıq işləri aparılır. Böyük infrastruktur layihələri həyata keçirilir. Bölgələrdə misli görünməmiş canlanma və inkişaf hökm sürür. Bu, Azərbaycan reallıqlarıdır. Bunu biz etmişik, Azərbaycan xalqının zəhməti, istedadı, ölkəmizdə yaranmış sabitlik hesabına bütün bu işlərin görülməsi mümkün olmuşdur.

Biz müstəqilliyimizin ilk illərini də yaxşı xatırlayırıq. O vaxt Azərbaycanın vəziyyəti çox ağır idi. Həm iqtisadi, həm siyasi, həm hərbi

gözümüz yoxdur. Baxmayaraq ki, bugünkü Ermənistan tarixi Azərbaycan ərazilərində yaranıb. Biz istəyirik ki, öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edək.

Buna bizim haqqımız çatır. Buna bizim gücümüz də çatır. Sadəcə olaraq biz istəyirik ki, bu məsələ qan töküləmədən, sülh yolu ilə, danışıqlar yolu ilə öz həllini tapsın. Ancaq eyni zamanda, öz prinsiplial mövqeyimizdən bir addım geri atmayacağıq. Bizim mövqeyimiz bir daha demək istəyirəm ki, həm tarixi həqiqətə, həm beynəlxalq hüquq normalarına əsaslanır. Dağlıq Qarabağ tarixi, əzəli Azərbaycan torpağıdır və hüquqi cəhətdən də Azərbaycan torpağıdır. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bütün dünya tərəfindən tanınır və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü Dağlıq Qarabağ daxil olmaq şərti ilə bərpa edilməlidir.

Dünyada, Avropada, başqa yerlərdə muxtariyyətlər vardır. Muxtariyyətlərin yaxşı təcrübəsi vardır. Biz bu məsələləri dərinləndirən öyrənmişik və Avropada, qabaqcıl ölkələrdə mövcud olan praktikanı burada da tətbiq etməyə hazırıq, ancaq Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü heç vaxt danışıqlar mövzusu olmayıb və olmayacaqdır. Mən heç şübhə etmirəm ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa ediləcəkdir.

Bir daha demək istəyirəm ki, bu əminliyin əsasında bir neçə amil dayanır. Birincisi - beynəlxalq hüquq, ikincisi - bizim siyasi çəkimiz, üçüncüsü - iqtisadi potensial, dördüncüsü - uğurlu gələcəyimiz, beşincisi - demografiya. Ermənistan rəhbərliyi bunu nəhayət anlasın ki, demografiya amili vardır və bu amil bu gün də artıq özünü büruzə verir. Mən əminəm ki, Dağlıq Qarabağ münasibəti həll olunacaqdır. Ancaq onlar heç olmasa götür-qoy etsinlər, baxsınlar ki, demografik meyillər beş ildən, on ildən sonra, on beş ildən sonra nəyə gətirib çıxaracaqdır. Allaha şükürlər olsun ki, bu gün Azərbaycan əhalisi artır. Azərbaycanda 9 milyonuncu vətəndaş keçən ilin əvvəlində dünyaya gəlibdir və artıq ölkəmizin 9 milyon 160 mindən çox əhalisi vardır. Ermənistanda əhali, iqtisadi potensial, təbii sərvətlər azalır. Bu siyahını davam etdirmək olar. Hər bir sahədə Azərbaycanın üstünlüyü şəksizdir. Belə olan halda bu münasibəti dondurulmuş vəziyyətdə saxlamaq mümkün olmayacaqdır. Çox sevindirici hal ondan ibarətdir ki, bu məsələ ilə bilavasitə məşğul olan, vasitəçilik edən ölkələrin dövlət başçılarından bəyanatlarında da bu, açıq-aydın görünür və deyilir ki, status-kvo dəyişdirilməlidir.

Status-kvo dözülməzdir və dəyişdirilməlidir. Bunu ən çox istəyən Azərbaycan tərəfidir. Çünki bizim əzəli torpaqlarımız işğal altındadır. Biz istəyirik ki, Azərbaycan vətəndaşları tezliklə bu torpaqlara qayıtsınlar və Azərbaycanın suverenliyi bərpa edilsin.

Əziz dostlar! Bu müqəddəs Ramazan ayında sizinlə bir yerdə olmağımızdan məmnunluğumu vurğulamaq istəyirəm. Bir daha demək istəyirəm ki, bu görüşlərin çox böyük mənası vardır. Bu ənənə yaşayır, yaşayacaqdır. Bu gün şeyx həzrətlərinin göstərdiyi yeni iqamətgah əminəm ki, gələn bayrama hazır olacaqdır. Bu iqamətgah da göz oxşayır. Amma yeni tikilən bina əlbəttə ki, daha da möhtəşəmdir, daha da əzəmətlidir. Amma yerdən asılı olmayaraq aramızda, cəmiyyətdə, Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların, dinlərin nümayəndələrinin arasında olan səmimiyyət əsas məsələdir. Bu səmimiyyət vardır və bizim elimizdədir ki, bu gözəl ab-havanı saxlayaq, daha da möhkəmləndirək, ölkəmizi gücləndirək və irəliyə aparaq. Bu müqəddəs ayda sizə və bütün Azərbaycan xalqına bir daha cansağlığı, xoşbəxtlik arzu edirəm.

Sağ olun!

***

Şeyxülislam Allahşükür PAŞAZADƏ
Prezident İlham Əliyevə xoş sözlərinə görə təşəkkür etdi.

***

Sonra iftar süfrəsi açıldı.

15 görüşmeden sonra çekildi

Tek taraflı eylemsizlik bugün bir yılını dolduruyor. 13 Ağustos eylemsizliğinin mimarı Abdullah Öcalan, son avukat görüşmesinde devlete ve Kandil'e "Benim yapacaklarım bitti" dedi.

Öcalan'ın bu sözlerinden sonra iki haftadır avukatlarıyla olağan görüşmeleri çeşitli gerekçelerle engelleniyor. Devlet heyetiyle üç yılda 15 kez görüşen Öcalan, görüşmeler sonucu 6 kez uyarmasına rağmen AKP hükümeti olumlu bir adım atmadı. Hükümetin bu tutumunun Öcalan'ı adım adım süreçten çekilmeye götürdüğü kaydediliyor.

KCK Önderi Abdullah Öcalan, en son 27 Temmuz 2011 tarihinde avukatlarıyla yaptığı görüşmede, "Bundan sonra benim rolümü sürdürmem için sağlık, güvenlik ve özgür hareket alanının sağlanması gerekiyor. Artık bunlar olmadan hiçbir şey yapmıyorum. Bu şekildeki pozisyonum devlete de, Kürtlere de zarar veriyor" diyerek, süreçten çekileceğini açıkladı. Bu açıklamadan sonra gözlerin çevrildiği İmralı görüşmeleri de engellenmeye başlandı. Öcalan, son iki yılda 15 kez devlet heyetiyle görüştü ve 6 kez önemli uyarılar yaptı. Son iki yıldır İmralı'da yaşanan görüşme trafiği çarpıcı sonuçlar ortaya çıkardı.

Yol Haritası sunuldu

AKP hükümetinin "Kürt açılım" adıyla başlattığı ve sonra adını "Milli Birlik ve Kardeşlik Projesi" olarak değiştirdiği sürece katkı sunmak amacıyla çözüm adımlarını somutlaştıran Öcalan, 156 sayfalık "Yol Haritası"nı 15 Ağustos 2009 tarihinde cezaevi idaresine teslim etti. Öcalan'ın sorunun çözümünü 10 temel ilke başlığında topladığı Yol Haritası ancak 1.5 yıl sonra kamuoyuna ulaşabildi. Öcalan, "çekileceğim" sözünü ilk kez Yol Haritası'nı teslim etmeden önce söyledi. Öcalan, 2 Ağustos 2009 tarihinde ilk kez çekileceği uyarısını şu sözlerle dile getirdi: "Ben 15 Ağustos'ta kendi yol haritamı sunduktan sonra çekileceğim. Artık çözümün nasıl olacağına ilişkin Kürtler kendi kararını verir, PKK kendi kararını verir, DTP kendi kararını verir, Kürt halkı kendi kararını verir. Herkes kendi kararını kendisi verir. Ben buradan dağdaki adam hakkında karar verecek durumda değilim. Orada her gün ezieti çeken kendisi. Sorunun içinde olan kendisi. Ben burada dağdaki insan için karar veremem. Hatta Kandil merkezi dahi karar veremez. Her grup, her kişi kendi kararını kendisi verir. Çünkü ezieti kendisi çekiyor, kendisi ölüyor, kendisi mücadele veriyor. Benim bu şartlarda bu konularda bir şey belirtmem doğru olmaz. Kürtlerin de 40 bin şehidi var. Değerleri var. Çok büyük mağduriyetleri var. Kürtler kendi kararlarını kendileri verirler."

Hükümet havayı sertleştirdi

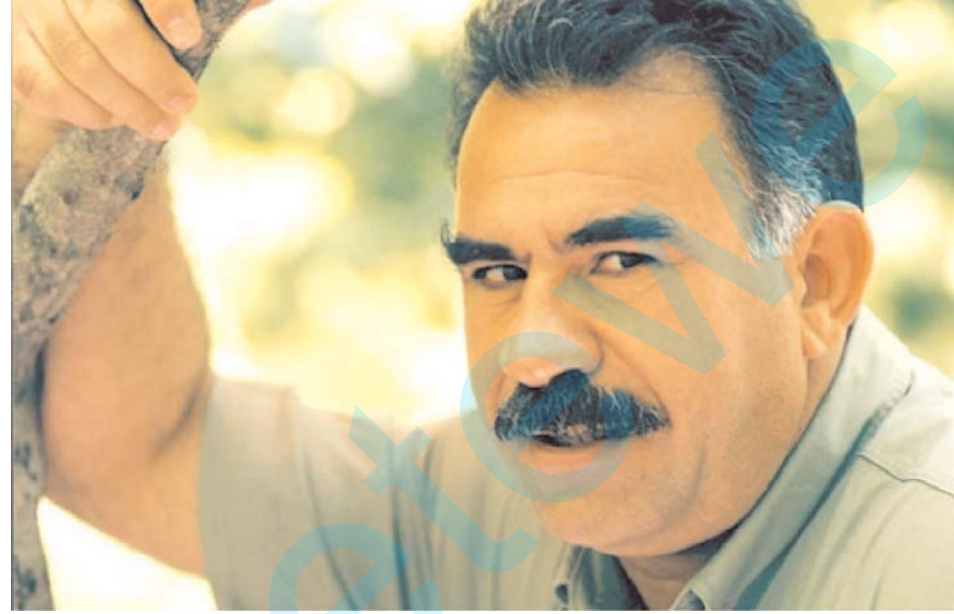
Öcalan'ın bu açıklamasından bir ay sonra "demokratik siyasette ciddi bir tıkanma yaşandığını" belirterek, sürecin önünün açılması için "barış grupları"nın Türkiye'ye gelmesi çağrısında bulundu. Öcalan'ın çağrısı üzerine 19 Ekim 2009 tarihinde Kandil ve Maxmur Mülteci Kampı'ndan 4'ü çocuk 34 kişiden oluşan Barış ve Demokratik Çözüm Grubu Silopi'deki Habur Sınır Kapısı'ndan Türkiye'ye giriş yaptı. Grubun girişini ilk gün olumlu değerlendiren hükümet, daha sonra tavrını bir anda sertleştirdi. Böylece Avrupa Barış Grubu'nun Türkiye'ye gidişi iptal edildi. Habur'daki ifade verme biçimini ve grup üyelerinin serbest bırakılmasını "normal" karşılayan hükümet, daha sonra grup üyelerinin tutuklanmasına ve haklarında dava açılmasına ses çıkarmadı.

Geçitli'de hedef İmralı

Süreç içerisinde yaşanan gerilimlerin ardından ise 31 Mayıs 2010 tarihini işaret eden Öcalan, Kürtlerin yaşadığı durumu bir soykırım olarak nitelendirerek, ikinci uyarısını yaptı: "Bu süreci daha fazla devam ettirmemin ne anlamı, ne faydası, ne de şartları vardır. Bir muhatap bulamadığımdan dolayı da 31 Mayıs'tan sonra çekiliyorum." Muhatap bulamadığını ifade eden Öcalan, bunun bir savaş çağrısı olmadığını özel olarak vurgulayarak,

sorumluluğun artık KCK'de olacağını kaydetti. Öcalan'ın "çekileceğim" uyarısının hemen iki ay ardından ise 13 Ağustos'tan başlamak üzere 20 Eylül tarihine kadar geçerli olmak kaydıyla ateşkes ilan etti. KCK, ilan ettiği ateşkesin kalıcılığı için ise 4 maddelik "barış planı"nı açıkladı. "Barış planı"nda yer alan başlıklar şöyle sıralandı: "Operasyonların derhal durdurulması, cezaevindeki 1700 civarındaki sivil Kürt siyasetçisinin ve barış grubu üyelerinin derhal serbest bırakılması, Öcalan'ın barış sürecine aktif katılma koşullarının yaratılması ve yüzde 10 seçim barajının düşürülmesi."

Öcalan'ın devlet heyetiyle yaptığı görüşmeler devam ederken 16 Eylül 2010 günü Hakkari'nin Geçitli (Peyanis) Köyü'nde bir minibüsün geçişi esnasında patlama meydana geldi, 10 kişi yaşamını yitirdi. Patlamanın, heyet ile Öcalan arasında yapılan görüşmeye denk gelmesi dikkat çekti. Öcalan, patlama için şu açıklamayı yaptı: "Yapılan bu son patlamayla buradaki görüşmeler dinamitlendi, bombalandı. Bu görüşmeler oldukça verimli geçiyordu, umutluydum."

Mart 2011'de somut önerilere

Öcalan, üçüncü uyarısını 31 Ekim 2010 tarihine dikkat çekerek yaptı. Öcalan 31 Ekim'de devlet tarafından çatışmasızlık kararına karşılık verilmediği takdirde aradan çekileceğini söyleyen Öcalan, dördüncü uyarısını ise Mart 2011'de yaptı. AKP hükümetinin Öcalan'ın yaptığı uyarılara karşı kayıtsız kaldığı dönem de devlet heyetiyle görüşmelerini sürdüren Öcalan, heyetin yetkisi hakkında kafasında oluşan soru işaretlerini ortaya koyarak, AKP hükümeti tarafından sorunun çözümüne yönelik pratik adımların atılmaması ve sürece kayıtsız kalınması durumunda süreçten çekileceğini duyurdu. Öcalan, Mart ayında İmralı'da heyet ile yaptığı görüşmelerin ulaştığı boyutu şöyle açıkladı: "Burada bir diyalog devam ediyor. Kimi pratik öneriler aşamasına gelmiş bulunmaktayız. Bu pratik öneriler çerçevesinde yaz başına kadar gelişmeleri takip etmek gerekiyor. Diyalog ve müzakere yöntemine şans veriyoruz. Bu yön-ten pratikleşirse 2011 yılı çözümün geliştiği yıl olacaktır. Eğer bu diyalog ve müzakere yöntemiyle sonuç alınmazsa 2011 yılının ikinci yarısından itibaren topyekün direniş ve özgürlüğü sağlama sürecine girilecektir."

'Yeşil ışık bekliyorum' dedi

İmralı'da görüşmeler pratik önerilere dönüşürken, Türkiye'nin 12 Haziran genel seçimlere kilitlendiği dönemde KCK'de eylemsizlik kararını 15 Haziran tarihine çekti. 15 Haziran 2011 tarihi ise Öcalan'ın verdiği beşinci çekilme uyarısı oldu. Öcalan, bu kararını şöyle duyurdu: "15 Haziran'dan sonra herhangi bir erteleme ya da uzatma durumu söz konusu olmayacaktır. Bu nettir. 15 Haziran son tarihtir. Ben 12 yıldır burada sürekli demokratik-barışçıl çözüm için elimden gelen her şeyi yapıyorum. Bu tehlikelerin önüne geçmeye çalışıyorum. Başbakan'ın 2005'te Diyarbakır'da çözüme dönük yaptığı konu-

madan sonra başlatmış olduğu tehlikeli süreç gibi bir süreç başlatılırsa, söylediğim gibi çekileceğim. Halkımız böyle bilsin."

Öcalan'ın bu açıklaması yaygın medya tarafından ısrarla "tehdit ve şantaj" olarak yorumlandı. 15 Haziran'a doğru söylediklerinin "tehdit ve şantaj" olmadığına dikkat çeken Öcalan, AKP hükümeti ve heyetten sorunun çözümüne yönelik somut adım atmaları için "yeşil ışık" beklediğini söyledi. 27 Mayıs 2011 tarihinde avukatlarıyla yaptığı görüşmede Öcalan, şu ifadeleri kullandı: "Bir yeşil ışık bekliyorum. Sonuç almamız durumunda 15 Ağustos'tan itibaren yeni bir süreç başlayacak."

Meclis'e 'tatile girmeyin' çağrısı

Genel seçimlerde AKP yüzde 50'ye varan oy oranıyla iktidarını güçlendirirken, Kürt siyasi hareketi ve demokrasi güçleri tarafından oluşturulan Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloğu ise çıkarttığı 36 milletvekiliyle büyük bir çıkış yakaladı. Yeni anayasa çalışmalarının başlatılacağı yeni Meclis'te tablo buyken ve kamuoyu Başbakan Erdoğan'ın balkon konuş-

mayla "Barış Konseyi"nin kurulması için mutabakata vardıklarını belirtti. Öcalan, yine 6 Temmuz görüşmesinde, devlete sunduğu "protokollere" de açıklık getirdi. Öcalan, heyete ve Kandil'e sunduğu protokollerin karşılıklı imza şeklinde değil de çözüme ilişkin üzerinde mutabakata varılan metinler olduğunu kaydetti. Bu süreçte medya bu gelişmeyi sınırlı da olsa verirken, AKP hükümeti açıklamalar karşısından kayıtsız tavrını korumaya devam etti. Askeri operasyon sonucu Diyarbakır Silvan'da çıkan çatışmada 13 asker ve 2 HPG'linin yaşamını yitirmesinden dersler çıkarma yerine ne iktidar ne de muhalefet ezberi bozmadı. Siyasi atmosferin gerildiği ortamda avukatlarıyla görüşen Öcalan, sorunun sürüncemede bırakılması durumunda demokratik çözümün gelişemeyeceği ve çatışmaların şiddetlenerek devam edebileceği uyarısında bulundu. Demokratik Toplum Kongresi (DTK), yıllardır hazırlığını yaptığı ve daha önce duyurduğu Demokratik Özerklik ilan ettiğini açıkladı. Öcalan, şiddeti tırmandıran Başbakan Erdoğan'ın açıklamalarını eleştirerek, mevcut durumda ortamı sakinleştirmek ve yumuşatmak gerektiğini ifade etti. Heyetle Silvan çatışmasının ardından da görüştüğünü dile getiren Öcalan, şu çağrı yaptı: "Gereği neyse yapmak istiyorum. Bunun için çok açık Sayın Başbakan'a buradan sesleniyorum: Bana rolümü oynamam için gerekli pratik araçların sunulması gerekir. Daha önce parlamentonun bu konuda karar alması gerektiğini belirtmişim. Ben Meclis'in tatile girmemesini bunun için istemişim. Gerekirse Meclis acil toplanıp bu konuda görüşüp çağrı yapabilir. Veya Başbakan bir çağrı yapabilir. 'Biz bu işin silahlarla çözülmeyeceğine inanıyoruz. Bu meseleyi demokratik anayasal yöntemlerle çözeceğiz' derse, bir haftada hallederiz."

'Yapacaklarım bitti' dedi

Öcalan'ın bu çağrısı da yanıtız kalırken, hükümet yetkililerinin söylemleri giderek sertleşmeye başladı. Tam da bu süreçte Öcalan, 6. uyarısını devlet ve Kandil'e şöyle seslenerek yaptı: "Benim yapacaklarım bitti. Bundan sonra benim rolümü sürdürmem için sağlık, güvenlik ve özgür hareket alanının sağlanması gerekiyor. Artık bunlar olmadan hiçbir şey yapmıyorum. Ben burada pratik öneriler yapamayacağımı, bu şartlarda bunu sürdürmeyeceğimi söylemişim. Her iki taraf da bana bir şeyler söylüyorlar. Devletin-AKP'nin zaten ne yaptığı ortada. Her iki taraf da beni idare ediyor. Aslında bu bir şantajdır. Kandil beni taşeron olarak kullanıyor. Devlet de heyeti taşeron olarak kullanıyor. Her iki taraf da beni taşeron olarak kullanıyorlar. Bundan sonra benim rolümü sürdürmem için sağlık, güvenlik ve özgür hareket alanının sağlanması gerekiyor."

Adeta adım adım gelen "çekiliyorum" açıklamasının ardından Öcalan, avukatlarıyla son iki haftadır çeşitli gerekçelerle görüşürülmedi.

'Koşullar yaratılsın dahil olurum'

Öcalan, 2008 yılından bu yana devlet heyetiyle 15 kez görüştü. 2008 yılında MİT Müsteşarı Emre Taner döneminde başlayan ve programlı olmayan görüşmeler, 2010 yılı Mayıs ayından itibaren programlı bir hale getirildi. Görüşmeler 2010 yılının sonunda olduğu gibi kimi zaman tıkanıklığa girdi. Öcalan, kimi zaman heyetin inisiyatifsiz olduğuna, kimi zaman da heyetin anlaşma sağladıkları konuları AKP hükümetine kabul ettiremediğine dikkat çekti. Öcalan son yaptığı açıklamada, heyetle bir kez daha görüşebileceğini ve süreçten çekilme kararını heyete de bildireceğini söyledi. Öcalan, heyetin son kez kendisinden rol almasını istemesi durumunda ise, barış görüşmesi yapmanın koşullarından olan "sağlık, güvenlik, özgür hareket alanı" koşullarının yaratılması durumunda yeniden çözüm için süreç dahil olabileceğini ve görüşmelere devam edebileceğini kaydetti.

Mam Celal: Bêyî Kurdan tu projeyek li Iraqê cih nagire

Serokomarê Iraqê Celal Talebanî da xuya kirin ku di Iraqa nû de, bêyî kurdan tu bername û pilanek nayê çibicî kirin.

Li bajarê Silêmanî Celal Talebanî pêşwaziya şandeke Yekîtiya Zanayên Ola Îslamê ya Kurdistanê kir û di hevdişînekê de Talebanî pîrozbahiya hatina meha remezanê kir û roka yekîtiya wan bilind nixand.

Di beşekî axaftina xwe de Mam Celal destnîşan kir ku ji ber rola aktîv ya kurdan niha rewşa Iraqê wisa lê hatiye ku tu projeyek bêyî wan nikare bikewe warî çibicî kirinê.

Şanda mêvan jî kêfxweşiya xwe bo serdana Talebanî nîşan dan.

"Bêyî Bexda pêşmerge nikarin biçin deverên arîşedar"

Li gor peymana di navbera Hewlêr û Bexda de wezareta pêşmerge nikare hêzên pêşmergeyan bişîne deverên arîşedar.

Li gor peymana di navbera Hewlêr û Bexda de wezareta pêşmerge nikare hêzên pêşmergeyan bişîne deverên arîşedar. Li gor Skretêrê Giştî ê Wezareta Pêşmerge a Herêma Kurdistanê Cebâr Yawer ji Aknews re ragihandî, ew nikarin li ser daxwaza Lîsteya Hevpeymanîya Kurdistanê hêzên pêşmerge bişînin deverên arîşedar, Yawer got "Bo navçeyên arîşedar rêkeftin di navbera wezareta bergirî ya Iraqê û wezareta pêşmerge de heye. Eger her hêzeke zêde biçe wan navçeyan, pêwîst e herdu wezaret û komîsyona bilind a karûbarê navçeyên arîşedar rezamendiya xwe nîşan bidin lewra em nikarin li ser daxwaza Hevpeymanîya Kurdistanê pêşmerge bişînin wan navçeyan."

Serokê Kombenda Mafên Mirovan li Sûriyê "Ebdilkerîm Elrîhawî" hate girtin

Li gor ku serokê Rêxistina Mafên Mirovan (Elmersed) li Sûriyê Ramî Ebdilrehman ji ajansa France Press re ragihandibû, ku duh (11-8-2011) katjimêr: 15:00 serokê Kombenda Sûriyê ya Mafên Mirovan "Ebdilkerîm Elrîhawî" di qehwexaneyê Havana de li bajarê Şamê ji aliyê hêzên ewlekarî ve hatibû girtin.

Ebdilrehman gotibû ku çalakvanekî girtina "Ebdilkerîm Elrîhawî" di qehwexaneyê de dîtibû û ew agehdar kiribû.

Avestakurd

Li Hamaya wêrankirî kes nikare biaxive

Hurriyet radigihîne ku balyozê Tirkîyeyê yê li Şamê Omer Onhon çarşema borî serdana bajarê Hamayê kiriye û çavdêriyên li ser wî bajarî, kiriye rapor û daye Wezareta Derve ya Tirkîyeyê.

Hurriyet radigihîne ku balyozê Tirkîyeyê yê li Şamê Omer Onhon çarşema borî serdana bajarê Hamayê kiriye û çavdêriyên li ser wî bajarî, kiriye rapor û daye Wezareta Derve ya Tirkîyeyê.

Onhon di rapora xwe de gotiye, "Li vir ji tirsê, kes naxive. Hama zêdetir ji erebên sunne pêk tê ku serjimêra wê nêzîkî 700 hezar e û çaremîn bajarê Sûriyeyê. Em li bajêr li rastî tankan û zirxpoşan nehatin. Lê di rêyên ketina bajêr de otomobîlên leşkerî û zirxpoş hebûn.

Bi taybetî em di meseleya têkilîdanîna digel xelkê Hamayê de tûşî arîşeyan bûn. Xelk ditirse behsa bûyeran û rastiyan bike."

Duh jî hin rojnamevanên tirk li ser lihevhatina navbera Davutoglu û Esed ji Deriyê

Babul Hewayê derbasî Sûriyeyê bûn. Di bin kontrola eskerên Sûriyeyê de rojnamevan ji dêlva riyeka saetekê ji bo rastî tank û topên li ser riyên û dora bajarê nebin ew di riyeka 5 saetan re hatin fetilandin û gihandin Hamayê. Her ciyên ku ew çûn esker jî bi wan re bûn. Rojnamevanan têr nekarî li gel xelkê Hamayê biaxive. Tevî wê jî hinekan diyar kir ku ordiyê bi tankan û çekên giran mal û xaniyên sivîlan dane ber topan, gelek însanên bêguneh hatine kuştin.

Tevî vê jî rojnamevanan wesite û avayiyên sohtî û hulweşandî kêşan

"Heta niha 2100 kuştî û 26 hezar girtî li Sûriyeyê hene"

Çalavkanên Sûriyeyê ragihand ku ji destpêka xwepêşandanên li Sûriyeyê yê li dijî rejîma Beşar Esad, 2100 kes hatine kuştin û 26 hezar kes jî hatine girtin û 12 hezar ji wana heta niha di zindanan de ne.

Serokê Rêxistina Mavên

Mirovan ya Sûriyeyê Omer Elqurbî ji CNNê re got, "Navên hemû girtiyên li Sûriyeyê di malpera me de hatina belavkirin. Herkes dikare serdana malpera me bike û hemû navan bibîne ku ka li kuderê hatiye girtin, temenê wî/wê çend e û kengî hatiye girtin."

Elqurbî li ser jimara kuştiyên di xwepêşandanên li Sûriyeyê de jî got, "Heta niha jimara kesên ku hatine şehîdkirin û navên wan hatine tomarkirin, zêdetirî 2100 kes e ku ev jî tenê navên kesên medenî ne, navên kesên

leşkerî nîne."

Navborî diyar kir ku reng e (dibe ku, heye ku) jimara rasteqîne ji wê zêdetir be lê li wan heta niha tenê navên 2100 kuştî û 26 hezar girtiyan hatine tomarkirin.

Hêjayê gotinê ye xwepêşandanên Sûriyeyê di navîna meha adara borî de dest pê kirin û heta niha jî dest dikan ku duhî jî xwepêşandaneke bi navê "Îna çok danaynin" hate sazîkirin û li gor jêderên nûçeyî zêdetirî 10 kes hatine kuştin.

Aknews/netkurd

Serokwezîr Erdogan diçe Somalîyê

Li Tirkîyeyê ji bo alîkariya xelkê li somalîyê kampanya bi hemû leza xwe berdewam in. Kanala televizyonê ya Samanyoluyê ku wek ser bi Cemaeta Fethullah Gulen ve tê nasîn duh kampanyaya alîkariyê pêşkêş kir.

Li Tirkîyeyê ji bo alîkariya xelkê li somalîyê kampanya bi hemû leza xwe berdewam in. Kanala televizyonê ya Samanyoluyê ku wek ser bi Cemaeta Fethullah Gulen ve tê nasîn duh kampanyaya alîkariyê pêşkêş kir.

Serokwezîr Recep Tayyip Erdoğan jî bi telefonê beşdarî beşdarî bernameya televizyonê bû. Serokwezîr got: Em ê bi hin wezîr û malbatên xwe re

biçin Somalîyê. Ez ê di axavtina xwe ya di civîna giştî ya Neteweyên Yekbûyî de bi tenê qala xelkê Somalîyê bikim.

Serokwezîr wiha got: Berîya her tiştê em weke îqtî-

çû: Wezareta tenduristîyê nexweşxaneyên mobil amade kirine. Di her nexweşxanê de 20 doktor hene. Li wir dê xizmetê bidin birayên me yê somalîyê...

Erdoğan wina domkir: Emê di 17'ê mehê de li Stanbolê teşkilata îslamê bicivînin. Serokwezîrê Somalîyê jî ê were. Ez ê jî beşdar bim. Ji bo alîkarî bidomin û xebatên alîkariyê di rojevê de bin, çî ji destê me were em ê bikin. Ez ê di axaftina xwe ya Civîna giştî ya neteweyên yekbûyî jî, vê meseleyê bînim ziman. Ev meseleyek vîcdanî ye û dîne me vê yekê ferman dike.

xeberenkurdi

Îranê daxwaz ji welatên Îslamî kir ku piştevaniya Esed bikin

Serokê Komîsyona Ewlehiyê ya Meclîsa Îranê Eladîn Bruzêrdî daxwaz ji welatên Îslamî kir ku piştevaniya hikûmeta Sûriyayê bikin.

Di civîneke çapemeniyê de li Qahîreyê Brucêdrî diyar kir ku Amerîkayê mezintirîn alîgirê xwe li deverê ku Mîsre jî dest daye lewma dixweze Sûriyeyê bixe bin desthilata xwe. Ji ber wê pêwîste ku welatên Îslamî piştevaniya mayîna hikûmeta wî welatî bikin. Di demekê de ku Hikûmeta Beşar Esed ev heyama 5 mehan e bi awayekê tund welatîyên xwe serkut dike û heya niha 2 hezar û 100 kes hatine kuştin û nêzîkî 10 hezar kes jî hatine girtin, hikûmeta Îranê her piştevaniya Esed dike. Di vî warî de Rêberê Îranê Elî Xamîneyî diyar kir ku Amerîka nizane ku rewşa Sûriyeyê di gel welatên din yê Rojhilata Navîn cuda ye.

Piştiraniya Îranê ji Beşar Esed di demekê de ye ku niha piraniya dostên Sûriyayê yê wekî Rûsiyê û Tirkîyeyê daxwaz ji Esed kirine ku serkuta xwenîşanderan rawestîne û gelek welatên elebî jî seffrên xwe li wî welatî vekêşan e.

Rejîma Sûriyê dîsa xwîn rijand: 20 kes hatin kuştin

Di xwepêşandanên duhî de (Îna ji bilî xudê re em xwe naçemînin), dîsa artêş û hêzên ewlekariya Sûriyê xwepêşandarên sivîl gulebaran kirin û bi kêmanî 20 sivîl kuştin.

Di xwepêşandanên duhî de (Îna ji bilî xudê re em xwe naçemînin), dîsa artêş û hêzên ewlekariya Sûriyê xwepêşandarên sivîl gulebaran kirin û bi kêmanî 20 sivîl kuştin. Duhî li piştî nimêja îne, li Qamişlo, Amûdê, Heleb, Hûmûs, Dêrezor, Hema û li Şam û derdora Şamê mîletê Sûriyê daketin kolana û bang kirin "Em hilweşîna rejîma Esed dixwazin!" Lê artêş û hêzên ewlekariya Sûriyê bi êrîş û guleyan bersiva xwepêşandanên sivîl dan. Li gor ragihandina çalakvan û mafê mirovan ji çapemeniyê re, di van xwepêşandan de li Dêrezorê 3, 11 kes li bajarokê El Qisêr yê nêzîkî Hûmûsê, 6 li Heleb û Hemayê bi guleyan hêzên ewlekariya Sûriyê hatin kuştin.

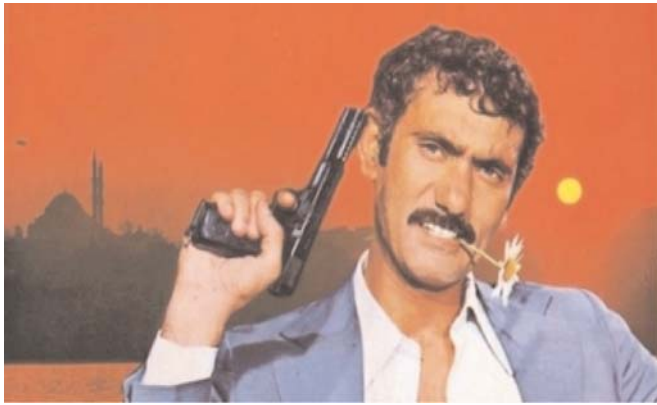
Avestakurd

Qedexe ji ser fîlmên Yılmaz Guney rabû

Li Tirkîyê, 11 fîlmên lîstikvan û derhênerê navdar ê kurd Yılmaz Guney, ku heta niha qedexe bûn, ji aliyê wezareta çandê ve hatin nûkirin û dê wek DVD bîn weşandin.

Li Tirkîyê, 11 fîlmên lîstikvan û derhênerê navdar ê kurd Yılmaz Guney, ku heta niha qedexe bûn, ji aliyê wezareta çandê ve hatin nûkirin û dê wek DVD bîn weşandin.

Li gorî nûçeya rojnameya Hurriyetê, li ser fermana Wezîrê Çandê Ertugrul Gunay, fîlmên bi navê "Arkadaş-Heval", "Umut-Hêvî", "Aç Kurtlar-Gurên Birçî", "Duvar-Dîwar", "Seyithan-Seyîxan", "Agit-Hewarî" û "Zavallilar-

Belengaz", ku senaryoyên wan ji aliyê Yılmaz Guney ve hatiye nivîsandin û bixwe jî derhêneriya wan kiriye û her wiha, fîlmên "Yol-Rê", "Duşman-Dijmin", "Suru-Kerî" û "Endîşe-Fikar", dê wek DVD bîn weşandin.

Midûrê Giştî yê Sînema û

Mafên Telifê Çelik, diyar kir, salek e li ser vê projeyê kar dikin û wiha axivî, "Ev fîlm hatin paqijkirin û bo cara yekê ketin arşîva Wezareta Çandê. Wezarete, di warê madî û menevî de, alîkarî kir."

Hevjîna Yılmaz Guney

Fatoş Guneyê jî, derbarê vê projeyê de wiha axaft, "Karekî baş e. Berê, tenê me 4 fîlm kiribû DVD. Formatên wan, VCD bûn. Ez ji ber vê, pir spasiya Wezareta Çandê dikim. Ev fîlm, fîlmê Yılmaz bixwe ne, ji ber piştî derbeya 12ê Îlonê, gelek fîlmên wî hatin şewitandin."

Yılmaz Guney, navê wî yê rastî Yılmaz Putun bû û sala 1937ê li gundê Yenice yê Edeneyê ji dayik bû. Guney, nêzikî 12 salan ket zîndanê û sala 1981ê, reviya Ewropa û li paytexta Fransa Parîsê bû penaber.

Derhêner û lîstikvanê navdarê kurd Yılmaz Guney, sala 1984ê, li Parîsê, ji ber nexweşîna jiyana xwe jidest-da.

Ehmedînejad sersaxiya Serokê Kurdistanê kir

Jibo koçkirina dayîka Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî xudê jê razî Hemayîl xan, Serokomarê Îranê Ehmedînejad bi riya peyamekê sersaxiya Serokê Herêma kir.

Jibo koçkirina dayîka Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî xudê jê razî Hemayîl xan, Serokomarê Îranê Ehmedînejad bi riya peyamekê sersaxiya Serokê Herêma kir. Li gor nûçeya Kurdistan TV de hatî belavkirin de, Ehmedînejad daxwaz ji xudê kiriye ku cihê xudê jê razî Hemayîl xan buhuşt be û serkeftin ji malbatê re xwestiye. Peyam:

Bi navê xudayê mezin û dilovan

Serokê Herêma Kurdistanê Îraqê birêz Kak Mesûd Barzanî silav li we be.

Ji ber koçbar bûna dayîka we ya birêz perse û serxweşiyên xwe pêşkêşî we dikim û ji bilî hêviya serkeftinê ji bo we û malbeta we ya birêz hevdem daxwaz ji xudayê mezin dikim ku, rehetî bixe ber dilovaniya xwe û bi buhuştê şa bike.

"Li Îmrîliyê axaftina bi Kurdî qedexeye"

Li gor tê îdîakirin li zîndana Îmrîliyê qedexeye girtî bi zimanê Kurdî li gel serdanvaniyên xwe biaxivin.

Li gor tê îdîakirin li zîndana Îmrîliyê qedexeye girtî bi zimanê Kurdî li gel serdanvaniyên xwe biaxivin. Hate gotin 6 girtiyên li Îmrîliyê ku di nava wan de Serokê PKK'ê Ocalan jî heye, dewlet destûr nade ku li gel malbatên xwe bi zimanê Kurdî biaxivin. Li gor malpera Bianet girtî jibilî zimanê Tirkî nikarin biaxivin. Aysel Tûglûk jî, di axivîna xwe de bal kişand bû ku Erdogan dibêje li pêşya zimanê Kurdî ti astengî nînin, lê gotin û kiryar ji hev cudane. Her wiha Tûglûk gotibû ku qanûn jibo çareserkirina pirsgerêkan tînan danîn û qanûnên heyîn jibilî pirsgerêkan bîafirîne kêrî tiştekî din nayê.

Îran: Em amadene hêzên aştiyê bişînin Îngîltêre

Dewleta Îranê ku tê naskirin bi bin pêkirina mafê mirovan wekî ku "pêkeniyên xwe bi Îngîltêre bike" pêşniyarkir ku "hêzên xwe ên aşitiyê" rêbîke Îngîltêre. Dewleta Îranê ku tê naskirin bi bin pêkirina mafê mirovan wekî ku "pêkeniyên xwe bi Îngîltêre bike" pêşniyarkir ku "hêzên xwe ên aşitiyê" rêbîke Îngîltêre. Li gor nûçeya IRNA, generalê Îranî Mihemed Riza Nagdî di civîneke leşkerî de li Tahrânê, Îngîltêre rexne kiriye ku mafê mirovan bin pê dîke û jibo ku pêşya vê yekê were astengkirin, gotiye ku ew amadene "hêzên aşitiyê" rêkin Îngîltêre. Nagdî balê dikişîne ser bê dengiya NY'yê û wiha dibêje "Ger NY qebûl bike, ew amadene 'hêzên aşitiyê' rêkin Londra, Liverpool û Birmingham jibo astengkirin û çavdêrkirina kiryarên bin pê kirina mafê mirovan."

Avestakurd

Kurdan ji hukumeta AKP-ê re pêşniyariyên nuh anîn

Siyasetmedarê/a kurd ragihandiyê ku piştî kuştina 13 eskeran li Silîvan ew fahm dikin ku raya giştî ya tirk bi awayekî sar li veguhastina Öcalan a ji bo "hevsa malê" dinêre

Nivîskarê Tarafê Kurtuluş Tayiz ê ku hem li gel çavkaniyên dewletê, hem jî yê PKK-ê xwedan pêwendiyên fireh û kûr e; hetta carina welê dixwiyê ku roleka navberkariyê di navbera herdu terefan de dilîze, di nivîsa xwe ya îro de ji siyasetmedarê kurd ê/a xwedan desthilat pêşniyariyê nuh a ji bo vekirina diyalogê di navbera hukumetê û PKK-ê de tîne.

Tayiz radigihîne ku wî li gel siyasetmedarê/ê kurd axaftiyê ku wî/wê baş hay ji hevdiînanên Îmrîliyê heye û kadroyên Qendîlê jî baş nas dike. Siyasetmedarê/a kurd ragihandiyê ku piştî kuştina 13 eskeran li Silîvan ew fahm dikin ku raya giştî ya tirk bi awayekî sar li veguhastina Öcalan a ji bo "hevsa malê" dinêre. Di şûna wê de dikare ev qonax ji dêvla gawekê bi du gavan bê avêtin. Di gava yekê de wek tecrube dikare qonax li Îmrîliyê destpêbike.

rawestîne.

Helbet ji bo vê lazim e pêşya Öcalan bê vekirin; heta nuha ev wek tê zanîn daxwaza Öcalan a "hevsa malê" bû. Lê piştî êrîşa Farqînê bi vê germagermê tê fahmkirin ku ev yek ne mimkin be. Eger ne mimkin e Öcalan bê derxistin "hevsa malê" dikare li Îmrîliyê rêgiriyên li ber pêwendiyên danustendinê yê Öcalan bîn rakirin; îmkana hevdîtinê li gel siyasetmedarên kurd, BDP-ê, KCD û dezgeyEn din ên kurdan, hetta li gel Qendîlê bîn peydakirin.

Raya giştî belkî di wê qenaetê de be ku heta îro bi dizî jî be dewletê îmkana danustendinê serbest daye Öcalan; para rastiye di wê qenaetê de heye lê ne ew qas ku tê texmînkirin. Tenê çend caran îmkana name şandina ji bo rêxistinê li ber Öcalan hat vekirin. Wek ku tê îdîakirin pêwendiyeka bêhidûd a Öcalan li gel rêxistinê tuneye. Vê jî têrê nekir ku Öcalan çekan bide rawestandin û aştiyeka berdeyamî pêk bîne.

Li gor siyasetmedarê kurd eger hukumet vê riyê li Îmrîliyê ji bo Öcalan veke BDP jî dikare vegere meclîsê, sond bixwe, beşdarî xebata guhertina hin yasayan ji bo siyasetmedarên girtî yê kurd û pêkanîna destureka nuh xebat bike.

Di encama vê qonaxa navbera ceribandîna de eger çek bîn hişkirin û normalîzekirin serdest bibe, gaweka pêşdetir dikare bê avêtin, Öcalan dikare bang bike ku hêzên çekdar derkevin derveyî hidûd û li

gel vê îcar Öcalan bê derxistin "hevsa malê".

Heta ku rê neyê vekirin da Öcalan rasterast rêberiya rêxistinê xwe bike ne mimkin e ku PKK ji tehdîdeka çekdarî bê bê derxistin û guhertin. Eger ev rê venebe Öcalan bixwaze jî nikare biserkeve.

Siyasetmedarê/a kurd her wiha gotiye ku ew hersê protokolên ku di navbera heyeta dewletê û Öcalan de li ser wan hatibû lihevkerin gihîştine Qendîlê û wan jî ew qebûl kirine.

Serokê KCK-ê Murat Karayilan ew hersê protokol wiha binavkiribûn:

1- Prensîbên çareserkirina demokratîk a pîrsa kurd li Tirkîyê, yanî Destûreka (M a k e q a n û n e k a) demokratîk.

2- Prensîbên aştiyeka lihevhatinêka adilane ya navbera dewletê û kurdan.

3- Planê bizava ji bo çareseriyê Demokratîk

Siyasetmedarê/a kurd ragihand ku ew hersê protokol li Îmrîliyê hê li ser masê ne. Qendîlê ew dîtine û qebûl kirine. Heyeta dewletê jî ji wan re gotiye "temam". Lê di mesela çibicîkirina wan de du nêrinên cuda derketin. Dewletê bi vê mutabeqatê ji Öcalan dixwest ku ew derhal hêzên çekdar ên PKK-ê derxe dervayê hidûd. Minaqêşa li ser wê gelek kêşa, hukumetê gavên bawrîanîne ên li gor mutabeqatê neavêt û êrîşa Silîvan ket navberê. Lê tevî hemû pêşhatiyên xerab ev protokol hê li ser masê ne. Fikrên di wan protokolan de ên ji bo aştiyê lihevkerinê hê berdeyamîya xwe diparêzin.

Barzanî: Nermiya Amerikayê bû sedema berdwamiya destdirêjîya Îranê

Cîgiorê Serokê PDK Nêçîrvan Barzanî diyar kir ku bédengiya Amerikayê li hemberî destdirêjîyên Îranê bûye sedema berdwamiya wî welatî ji topbaranan.

Di hevdfînekê de di gel rojnameya Şerq el-Ewset Nêçîrvan Barzanî derbarê topbaranên sinorê Herêma Kurdistanê ji hêla Sipaha pasdaran a Îranê dilgîrya xwe nîşan da û diyar kir ku ew bûye sedema awarebûna bi hezaran welatîyên sivîl.

Di beşek din ya axaftina xwe de Barzanî destnîşan kir ku di destpêkê de ew çaverê bersiva Artêşa Amerikayê bûn ji ber ku wî welatî li hemberî Iraq û Herêma Kurdistanê berpirsariya exlaqî heye, lê bê dengiya Amerikayê bû sedem da ku Îran mifahê bistîne û topbaranên sinor berdwam bike.

Hêjayî gotinê ye ku ev heyama çend salan e Artêşa Îranê bi behaneya hebûna gerîlayên PJAKê car car deverên sinorî yên Herêma Kurdistanê topbaran dike.

Fîlimek li ser kuştina Ūsama Bin Ladin çêdibe

Li gor gotareke ku di rojnameya New York Times de belav bibû, filimek li ser kuştina serokê rêxistina Elqa'ida yê berê Ūsama Bin Ladin

ji aliyê derhênera amerîkî Kathryn Bigelow de tê amede kirin, û agahiyên li ser kuştina Bin Ladin ji Pentagon hatine wergirtin.

Hikûmeta amerîkî jî ji aliyê xwe de gotibû ku Pentagon ti agahî li ser kuştina Bin Ladin nedaye kesî û ew agahî ne rastin.

HPG: "Wê êriş bêbersiv nemînin"

Li dijî operasyonên artêşa Tirk ku heta niha li gelek çayan û bajarên bakurê Kurdistanê didomin û êrişên artêşa Îranê, wê HPG'ê bêbersiv nemîne.

Li dijî operasyonên artêşa Tirk ku heta niha li gelek çayan û bajarên bakurê Kurdistanê didomin û êrişên artêşa Îranê, wê HPG'ê bêbersiv nemîne. Li gor çavkaniyên HPG'ê, êdî wê êrişên li dijî miletê Kurd li kû dibe bila bibe bêbersiv nemînin. Wê bersiva her êrişeke faşistiyane bidin. Hêjayî gotineya ku li van demên dawî bi taybetî li dijî artêşa Tirk û lûleyên petrolê zêde bûn. Herî dawî teqîneke mezin li dijî lûleyên petrolê ya di navbera Tirkîyê û Îranê de li devra Agirî pêk hat.

Serok Barzanî fermana girtina serokçşan daye

Hate zanîn, Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî di nava danûstandina bi Wezareta Navxweyî ya Herêma Kurdistanê re, ferman daye ku serokçşan bêne girtin.

Hate zanîn, Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî di nava danûstandina bi Wezareta Navxweyî ya Herêma Kurdistanê re, ferman daye ku serokçşan bêne girtin. Li gor hate gotin, Serokê Herêma Kurdistanê Wezareta Navxweyî û sasziyên ewlekariyê kiriye ku fermana Dadgehê bi cih bînin û wan kesên ku derbarê wan de biryar derketiye bigirin. Hêjayî gotinê ye, Dadgeha Îraqê derbarê girtina 258 serokçşan de biryara girtinê dabû.

Avestakurd

Abdullah Gul nesîhet li Beşar Esed kirin

Rojnameyên Tirkîyeyê cih ddidn nameya Serkomarê Tirkîyeyê Abdullah Gul a ku 'herî dawîn di riya Davutoglu re' ji serokê Sûriyeyê Beşar Esad re şandiye.

Rojnameyên Tirkîyeyê cih ddidn nameya Serkomarê Tirkîyeyê Abdullah Gul a ku 'herî dawîn di riya Davutoglu re' ji serokê Sûriyeyê Beşar Esad re şandiye.

Gul di nameya xwe de gotiye, "Ez naxwazim bibînim

ew roj bê hûn li ber xwe bikevin bêjin "Hindik mabû me

her tişt rast bikira. Xwîna ku li Sûriyeyê dirje, dilê mirovên tirk dişewitîne. Em di qonaxê metirsîdar û dîrokî re derbas dibin."

Gul gotiye, "Dema wê çendê hatiye, hetta derbas jî dibe ku hûn serkirdeyatiya xwe nîşan bidin. Divê daxwazên demokratîk yên gel bilez bînin bicihanîn. Eger hûn wê çendê bikin, şert û mercên neyênî ê baş bibin."

Li Herêma biryara girtina musteşaran tê bicih kirin

Wezareta hindur a Herêma jî dide xuyakirin ku biryar gihîştîye destê wan û ji bo girtina wan kesên ku têkiliya wan di enfalkirina xelkê Kurdistanê de heye, dest bi cîbicîkirina wê kirine.

Piştî ku Dadgeha Bilind a Tawanana a Iraqê, fermana girtina wan musteşaran derxist, ku navê wan di dosya enfalkirina hevvelatîyên kurd a di dema rejima Be'esê de hebû, wezareta hindur a Herêma jî dide xuyakirin ku biryar gihîştîye destê wan û ji bo girtina wan kesên ku têkiliya wan di enfalkirina xelkê Kurdistanê de heye, dest bi cîbicîkirina wê kirine.

Lîwayê qanûnî Celal Kerîm Îsa, berdevkê Wezareta Hindurî ya Herêma Kurdistanê ji Sayta Xendan re ragihand: Wezareta Hindur a Herêma fermana girtina wan musteşaran ji aliyê Dadgeha Bilind a Tawanana a Iraqê hatiye dayîn gihîştîye destê me, ku navê wan di dosya enfalê de hebûye.

Berdevkê Wezareta Hindur a Herêma Kurdistanê wê jî got: "em wekî Wezareta Hindur, çî fermanên girtinan ji aliyê dadgehê ve bikeve destê me, em wekî erkeki li ser milê xwe wê fermanê bicih dikin û kesên tawanbar in digrin".

Vê jî da xuyakirin, navê wan musteşaran ku navê wan di biryarê de derbas dibe, bi mebesta girtinê jî hemû bingehên polêsan ên bajêr û bajarokên Herêma Kurdistanê re hatine dayîn.

Berya niha Dadgeha Bilind a Tawanana a Iraqê, biryara girtina nêzîkî 258

musteşaran derxistibû, ku destê wan di prosesa enfalê de hebû. Lê ya li vir ciyê rexneyê ew e, ku biryara girtina wan di warê bicihkirinê de dereng hat xistin, wê jî fîrset da wan musteşaran ku derkevin derveyê herêma û heta Iraqê.

Xendan

PDK A Îranê Plenuma xwe kir

Komîteya Navendî ya PDKÎ ya hîlbijartiyên Kongreya 14mîn a PDKÎê, plenuma xwe ya 11mîn bi beşdariya endamên eslî, cihgir û rawêjkarên Komîteya Navendî pêk anî.

Plenom di demjimêra 9ê sibê roja şembiyê ya 15yê gelawêja sala 1390an a rojî (6ê tebaxa sala 2011an a zayînî) bi ragirtina deqîqeyek bédengî ji bona hurmetdarî ji ruhê pak yê şehîdan dest pê kir.

Di destpêkê de bernameya karê plenomê kete ber behsê û piştî qebûlkirina vê, sekreterê giştî yê PDKÎê rêzdar Mistefa Hicrî lêkdaneweyek siyasî li ser guherînên dawîn yên di cîhan, herêm û Îranê de pêşkêş kirin û aliyên xwedî hêz û jar ên wan guherînan û bandorên negatîv û pozîtîv ên wan li ser pêvajoya tevgera azadîxwazî li Îranê û xebata neteweyê kurd dane xuyakirin.

Di vê çarçoveyê de îşaret bi vê hat kirin ku meşên bi lez yên welatên bakurê Afrîkayê û Rojhilata Navîn, çî yên gihîştine encamê û çî jî yên berdwam in, bi berçavgirtina taybetmendiyên her welatekî yên ji bo gihîştina bi xwestek û daxwaziyên wan, hewceyê bi demê heye.

Lê ew serhildan, li ser yek bi awayekî navendî yê pêvajoya bicihbuna duruşm û daxwazên xelkê tên pîvan. Di vî warî de behsa vê yekê hat kirin ku meş û serhildana gelêrî di Sûriyê de, bi serbarê wan tepeseriyên xwînî, ciyê hêviyê ye û bi hilweşîna vî welatî, ku hem wekî hevpeymanê dîrokî yê rejima Îranê ye û hem jî welatekî ku kurd tê de bêmaf in, em dikarin çaveriya vê yekê bin ku hem destê rejima Îranê yê tevdanî û desttêkirinî di beşek ji herêma de kurt be û hem jî kurdên vî beşî ji vê rewşa aloz ya niha derbas bibin.

Ev şirovekirina siyasî ya rewşa Îranê û desthilata rejima Îranê xistibû bin pîrsê û behsa vê rastiya han kiribû ku astenga di navbera desthilatdarên vê rejimê ya bi serbarê

ku aliyê eşkerekirina nehênîyên li ser hevûdu pê ve diyar in, lê bi serketina her aliyekî di desthilatê de guherînên bi qazanca demokrasî û daxwazên xelkê lê nakeve. Di berdwamiya vê behsê de, îşaret bi têkiliyên PDKÎ bi aliyên siyasî ên kurd û Îranê re hate kirin û pêdagirî li ser domandina wan peywendîyan hate kirin.

Sekreterê giştî yê PDKÎ, li gorî van şirovekirinên siyasî, erkên PDKÎ yên di vê qonaxê de dane xuyakirin. Şirovekirinên sekreterê giştî yê PDKÎ, ji aliyê beşdarên plenomê ve bi hûrgulî li ser hatin rawestadin û piştî li ber çavgirtina çend pêşniyar û têtîniyan hatin qebulkirin.

Di beşekî din yê bernameya karê plenomê de, nûnerê komîteya kar û barên

PDKÎ yê derveyî welat, beşdarên plenomê ji rapora kar, çalakî û nêrînen vê komîteyê agahdar kirin.

Beşdarên plenomê di derheqê vê raporê de bîr û nêrînen xwe dan xuyakirin û pêşniyar û têtîniyên xwe yên ji bo çalakîbûna organên PDKÎ ya derveyî welat, dan xuyakirin.

Sekreterê giştî yê PDKÎ, di beşekî din yê karên plenomê de, bi awakî gelemperî behsa awa û şeweya pêkanîna kongreya 15an ya PDKÎ, ku de sala bê çêbe, kir.

Di vî warî de jî beşdar bi awakî çalakane li ser wê meseleyê sekinîn û munaqêşe kirin û aliyên awa awa yên vê pîrsê ronî kirin, ji bo berhevdaneke zêde û ber bi çavregirtina armacên PDKÎ bikarin kongreke hêja û baştir pêk bînin, salekê fîrseteke baş hesabandin.

Di dawîn karê plenomê de, Komîteya Navendî hejmarek ji hevalên partiyê wekî rawêjkarên Komîteya Navendî hîlbijêrin. Plenomê, piştî bicihkirina van biryarên ku di destûra karên wê de bûn, êvara roja yekşembê ya 16yê gelawêja sala 1390an a rojî (7ê tebaxa sala 2011an a zayînî) dawî bi karên xwe anî.

PDKÎ
Deftera Siyasî

Vîrsiyoneke diristir ji Hespê reş

Dans Cankurd, Niviskar

[Li Zaxo di orta sedsala Nozdeh de hatiye bihîstin û nivîsandin- Socin û Prym]

1. Hey ji roja eyyînê
Mihemmed deng hiltînê
Heç kesî hespî bînê
Bicildu ji min bistînê
5. Go ji dîwanê Eshaba
Ji qencan û xeraba
Kes neda cuwabe
Ji xeynî Emer ê lbin Xetab e
Kuştin li day û baba
Ne xêr e û sewabe
10. Emerê gulgeş e
Rabû ji seharê
Çû bû gelyeg (gelyek) teng e
Wî kir zikrê bi deng e
Ji bo wî ê Fireng e
15 Emer da bi deştê da
Çol û çolistana
Li berî û beristana
Çû bû gelyek ê kûr e
20 Wî ki zikrê hûr e
Ji bo wî ê xefûr e
Emerê gulgeş e
Rabû ji seharê
Hespê da tîmarê
Des (dest) avêt Zilffqarê (*)
25 Emer suwar bûye
Çû bî (Çû bû) gelyek pehn e (Pan e)
Wî kir zikrê giran e
Ji bo wî ê mewlan e
30 Emerê gulgeş e
Rabû ji seharê
Emer da bi deştê da
Li çolê û çolistana
Li berî û beristana
Li Qeşe (Keşe) bû mêvan e
35 Go: Mêvano, xwe reş e (Ser seran)
De kerem ke li pêş e
Ji te dikin feteş e
Wez hatim (bi) har û mar kim
40 Şoleke bi sitar kim
Hespê reş kirya kim
Diravê sipî bazar kim
Li Medînê diyar kim
Qeşe ko wezîr e
Lindeho birayê mîr e
45 O Qeşewo lindehone
Sivik in rabûn weku Gon e (1)
Aliyê mîr da çûne
God (Got) mîro, êg hed bi har û mar kit
50 Da şoleka pistar (Bi sitar) kit
Hespê reş kirya kit
Diravê sipî bazar kit
Li Medînê diyar kit
Mihemmed lê suwar kit.
55 Mîr god (got): We ew kî ji min mestir e
De'wa li hespê min e
Go: Bi lezkin bilezînin
Gûzana biçerxînin
Zola jê biqetînin
60 Qeşe got: Mîro, we nîne û nabit
Go: Qeşe te çewa divête?
Go: Qesûd û tîrxanin
Hindê me ne hinde ji wan in
Qeşe û lindehon e
Sîfkin (Sivikin) weku Gone (wekî Cinn)
65 Gotê: Mîro, hespê tey batir e (Betran e)
Bi rojê dikujît çil mehter e
Nexasme biyanî bibînit
Serî lê dihejînit
Ganî (Gana) jê diqusînit
70 Go: Mîro, bila hespê te bibit qesîlê
Jê veket tewîlê (Tewlê)
Lê bikit zînê zêr e
Du cara bihejînit
Du cara pitezînit (Bitezînit)
75 Bila biculdî ji te bistînin
Qeşe di lendehone
Sîfkin (sivik in) weku Gon e
Bi aliyê Emer (ve) çûne.
80 Go: Qeşe, mîr ku got e?
Go: Hespê reş wê firote

Biha pê negote.
Go: Bila hespê reş bibit qesîlê
Jê veket tewîlê (tewlê)
85 Lê bikit zînê zêre
Du cara (bi)bezînit
Bila sê car bitezînit
Bila paşê harve ji min bistînit.
Ew Emerê Gulgeş e
90 Rabû ji seharê
Emer çû kolanê
Go: ya hespê li e'qdexanê
Go: Hespê li kelhêwo
Mi divêt çî bo min nebêyo
Ez te dbim (dîbim) bo hebîbê Xwedêyo
95 Go: ew hespê betare (betran e)
Bi rojê dikujîn çil mehtere
Il (Li) ber Emer bû kere
Emerê Gulgeş e
Hespê reş kêşa ji e'qdaexanê
100 Bir serê meydanê
Emer bir qesîlê
Jê vekir tewîlê
Lê kir zînê zêr e
Xwe avêt li sere.
105 Careg (carek) wê (wî) bezande
Ducar wê (wî) tewzande
Harve ji xudanî stande.
Go: Gawira heyfek xwaste
Ecêb sto neşikande
110 Emer da bi deştê da
Qeşe da bi şûnê da.
Li gawira bû hewar e

Ji burca hatin xware
Heç- weku seyê di har e.
115 Emer şer bi şîr (şûr) kir
Qeşe şer bêtir kir
Emer şer bi şar kir
Qeşe şer bi tebar kir
Meydanê ji xwînê t'er kir
120 Emer da bi deştê da
Qeşe da bi şûnê da
Gawira qeşe girt û şîreg (şûrek) lêda
Kuşt û avêt çalê da
125 Emer da bi deştê da
Il (Li) çol û çolistana
Her berî û beristana
God (got) dêreg (dêrek) kete di rê da
Ew dêra Şileymon e
Sitare li dêrê nîne.
130 Emer li ber qublê helwesta
Dua' ji Xwedê xwaste
Qulqule neşikeste (2)
Dergehê li dêrê vebûne
135 Emer da bi dêrê da
Hesp girêda ji dêrê wê da
Çil ruban (ruhban) wê tê da
Serê her çila jêkir
140 Pencera dêrê kir (3)
Deriyê dêrê pê asê kir
Hey hatin hey hatin
Kafirê di gawira hatin
Li dor dêrê werhatin
145 Ew dêra Şileymon e
Sitare li dêrê nîne.
Emer zend û bazin hilmîştin
Emer sê-sed jê kuştin
Hin dî Emer kuştin
Sê-sed hindî hespî kuştin
150 Hey hatin hey hatin
Kafirê di gawira hatin

Li dor dêrê werhatin
Dêra Şileymon e
Sitare li dêrê nîne
155 Kafirê mezin hatiye
Dua' ji Xwedê xwastiye
Destê xwe li dêrê tewaterandiye
Dêrê ji erdê hilaniye
160 Kafir êdî ji wê ve hatiye
Ewî got dua' ji Xwedê xwastiye
Kafir êdî go: "Ne bi quweta Xwedê
Bi quweta diya min, ez dê dêrê hilînim" (4)
Dêr il (Li) cîh da rûniştiye
Kafirê çarexê dêrê girtiye
Emer li dêrê da hişyar bûye
165 Go: Da biçîn Medînê
Em dê kula reş bixîne (5)
Em dê paş vegehinê
170 Emerê gulgeş e
Rabû ji seharê
Go: Ya çûçka ji hêlînê
Şte (ji te) dikim hîviya rabe ji bangînê
Çengê xwe sor bike ji xwînê
Ciwabê bibe Mekke û Medînê
Pêxember hewarekî ji me ra bînê
175 Tu bêjî pêxember hatin hewe kafirê melû'ne
Go rabîn (rabûn) lawê ser bana
Bezîn cebilxana
Cebilxane aniye
Hemî lêg (Li êk) belav kiriye
180 Li ser hespa deynandiye
Rabûn lawên ser bana
Bezîn cebilxana
Kirin ber xwe hespane
185 Li ber xwe hespe kirin
Tox û ala birin
Tox û ala zer e
Ji Mekayê hatin dere
Pêj miqabilî pêxembere.
190 Go tox û ala Şîn e
Ji meydanê derketîne
Eshab ceme bûne
Il (Li) xana Emer çûne.
Eshabî di hindik in
Şêrê wan ne li nik in
195 Ew herdu şêr kîne?
Êg (êk) Emer û êg (êk) Elî ne
Meydanê kirî xwîn e
Eshabî di hindik in
Şêrê wan ne li nik in
200 Ew herdu şêr kîne?
Yeg (êk) Emer û (êk) yeg Elî ne
Eshabî hatîne
Nêzikî dêrê bûne
205 Kafirî ceme bûne
Eshaba berê xwe lê dayîne
Emer ji dêrê derketiye
Pêj miqabilî kafira ketiye
Eshabiya Emer ditiye
210 Bêraq hilaniye
Êsker hilkişiyê
Çarexê kafira girtiye
Heçî ê kuştiye
Yê dî wî girtiye
215 Ew yek serê wî birriye
Elî ji nû hatiye
Zilffqar kişandiye
Il (Li) nav kafiran ketiye
Kafir qut kiriye.
220 Elî sûnd xwariye
Ji ser piştê Dundilê peya nebûye
Heta rikêb xwînê negirtiye
Mihemmed bihîstiye
Xwîn ji erdê firiye
225 Rikêbî (6) li Dundilê girtiye
Ji nû sûndê wî betal bûye
Ji ser piştê Dundilê peya bûye.

(*) Zulfîqar navê şûrê Îmam Elî ye, ne yê Umer Bin Kettab e

- (1) Wekî ên Gonê: Cinn
- (2) Qulqule: Qul huwellaho Ehed
- (3) Kirin pencera dêrê
- (4) Ev pevek nehatiye stran, lê hatiye gotin
- (5) Kula reş nexweşiya Xerçengê ye (6) Divê li ciyê „Rikêb“ di vir de „Xwîn“ hatiba nivîsandin.

HÜSEYN KÜRDOĞLU

BAYATILAR

***
Yazı qaldı,
Yazandan yazı qaldı.
Qışa dönmüş ömrümün
Şerimdə yazı qaldı.

***
Dağlardan iri dərdim,
Yandırar Kürü dərdim.
Malım yox, davarım yox,
Çoxalır sürü dərdim.

***
Sarı şanlar,
Pətəkdə sarı şanlar.
Hanı çiçək könlümə
Arı tək sarışanlar?

***
Şairəm, qəm üstəyəm,
Həsət, ələm üstəyəm.
Ayırma sözdən məni,
Bu gün qələm üstəyəm.

***
Gecə qarı,
Novruzun gecə qarı.
Günəşli gündüz – gəlin,
Qaranlıq gecə qarı.

***
Çiçəyə həmdəm arı,
Sızıldar dem-dəm arı.
Mənim bağrımdan keçir,
Dünyanın qəm damarı.

***
Payız aşdı hasarı,
Bağ boyandı ha sarı.
Bağrım yarası bitməz,
Ha məlhəm qoy, ha sarı.

***
Daş-divara çək məni,
Baxtıqara çək məni.
Dərdim dar ağacımdır,
Gətir, dara çək məni.

***
Giley sözün az göndər,
Dərdimə bir saz göndər.
Mənə qoşduğun sözü
Xəzəl üstə yaz göndər.

***
Həm günsən, həm ay mənə,
Gül yolladın pay mənə.
Daşqın çaydır həsrətin
Boy verməz bu çay mənə.

***
Çoxalır insan qəmi,
Dünyanın ümman qəmi.
Qara geymiş gəlidir
Könlümün hicran qəmi.

***
Sözüm çoxdur deməli,
Uzaqdır həmdəm əli.
Gözlerimin altına
Qara çəkdi qəm əli.

***
İki həmdəm arası –
İki aləm arası.
Dərdinə dözə bilməm,
Gülümse qəm arası.

***
Uca vüqarım çinar,
Qoca sımşarım çinar.
Başında leylək yatır,
Dibində yarım, çinar.

***
Kölgədəyəm, gündəyəm,
Haqq çağırın sindəyəm.
Eyvanın qiblem olmuş,
Söylə, hansı dindəyəm?!

***
Çöllərə qırov düşdü,
Xəyalıma ov düşdü.
Laçının həsrətindən,
Qanıma alov düşdü.

***
Göy gülə,
Bulud keçə, göy gülə.
Bənzəyir busə yeri
Ağ sinəndə göy gülə.

***
Qəmdir, belədir soyum,
İzin üstə üz qoyum.
Sinəm gözüm yaşından
Oyuldu oyum-oyum.

***
Sizə sözüm var hələ,
Əsməsin ruzgar hələ.
Ölüm qapıda dursun,
Gözləsin məzar hələ.

***
Zaman soraqlar bizi,
Ayrılıq haqlar bizi.
Bürsün boz dumana,
Gizləsin dağlar bizi.

***
Çıxınca gündüzə mən,
Çökdüm axır dizə mən.
Dünyaya etibar yox,
Söykənmişəm sözə mən.

***
Çəkməsin sözüm azar,
Dilimdən sözüm azar.
Eldən ayrı şairin
Özünə sözü məzar.

***
Ağ gündən əlim çıxdı,
Baxtıma zülüm çıxdı.
Yox dediyin bir ildir,
Ölmüşəm, ilim çıxdı.

***
Yeləsən,
Eyvanımız yeləsən.
Saçlarının ətrindən
Ver gətirsin yelə sən.

***
Köçə sən,
Köçünü qat köçə sən.
Eldən ayrı düşüncə,
Bu dünyadan köçəsən.

***
Yandı bağrımın başı,
Hanı könül sirdaşı?
Canım ki, sapa döndü,
Düzülür gözüm yaşı.

***
Yara dağ,
Məskən idi yara dağ,
Sızlar elsiz-obasız
Qaya köksü yara dağ.

***
Qara düşər,
Göz altıda qara düşər.
Belə baxma saçıma
Gözlerin qara düşər.

***
Sarı düşər,
Payıza sarı düşər.
Ömrün yaşıl yarpağı
Bərbəbir sarı düşər.

***
Arı düşər,
Ağ yağış arı düşər.
Yağış kəsər, gün çıxar,
Çəmənə arı düşər.

***
Çəşmələrin nəm otu,
Həm suyu xoş, həm otu.
Gözəlsiz bulağa bax,
Çiğrində qəm otu.

***
Görməm üzünü sənin,
Ceyran gözünü sənin.
Gecə bulaq başında
Öpdüm izini sənin.

***
Dumana bax, çənə bax,
Saçlarımda dənə bax.
Bulağa gedə-gedə
Bir gözaltı mənə bax.

***
Güdməsin hicran bizi,
Eylər bağrıqan bizi.
Aşıqlərin ahıdır,
Gizlədir duman bizi.

***
Gül açsın xalida yaz,
Dağ da yaz, xalı da yaz.
Alaçıqda hana qur,
Şerimi xalida yaz.

***
Dağlar, mənim anamsız,
Ağ birçəkli sonamsız.
Sac üstə yuxa görüb
Yuxalırım anamsız.

***
Qapısız oda yaxın,
Cismimi oda yaxın.
Mən küləşəm, sən atəş,
Çağırma oda yaxın.

***
Qəm-qüssə barım oldu,
Saçımda qarım oldu.
Sən ki məzara düşdün,
Dünya məzarım oldu.

***
Ha bulaşdı,
Dərd bizə ha bulaşdı.
Koroğlu qocalanda
Qırat da yabılaşdı.

***
Qamaşır,
Gündən gözüm qamaşır.
Könlümün barısından
Gecə-gündüz qəm aşır.

***
Çəşmələr axıb ağlar,
Yandırb-yaxıb ağlar.
Viranə qalmış yaylaq
Yollara baxıb ağlar.

***
Söz dənizim,
Hey coşar söz dənizim.
Torpaqdan silinsə də,
Silinməz sözdən izim.

***
Nə yayım,
Xəmirim yox, nə yayım.
Zaman çıxıb yadımdan,
Nə qışım var, nə yayım.

***
Nə yarım,
Nə doluyam, nə yarım.
Daha düşkün qocayam,
Nə dostum var, nə yarım.

***
Bir tikəsən,
Min ölçüb, bir tikəsən.
Bu torpağın dərdinə
Yanmadın bir tikə sən.

***
Doldu yaşa Kürdoğlu,
Qəmlə qoşa Kürdoğlu.
Köksündə bir xəzinə
Döndü daşa Kürdoğlu.

***
Kürdoğlu yarıcandır,
Bir güney qarıcandır.
Sənsiz bu sonsuz aləm
Gözümdə darcandır.

***
Dərd yumurdu gözümü,
Göy tutdum üzümü.
Haqdan möhlət istədim,
Qaytarmadı sözüümü.

***
Könlümü dərdə qala,
Kimim var dərdə qala.
Sözümdən hörgü qoyub,
Tikmişəm dərdə qala.

***
Bu dünya mərdi dağlar,
Məhşəri gördü dağlar.
Dağlardan uca qalxıb
Laçının dərdi dağlar.

***
Yurd ağrısı başımda,
Qəm duyünü qaşımnda.
Mindim ümid qayığı,
Üzürəm göz yaşımnda.

***
Sızıldar arı könül,
Arzular yarı könül.
Tanrı mənim baxtımı
Yazıbmiş yarıkönül.

***
Doymadım yar nazından,
Şerin könül sazından.
Bugün-sabah çıxaram,
Dünyanın doqqazından.

***
Şeh idim, güldən düşdüm,
Köz idim, küldən düşdüm.
Deyilməmiş söz idim,
Deyildim, dildən düşdüm.

***
Yurdumuzu dağıdan,
Sevinər bu ağıdan.
Qəbrimə ağı demə,
Get qisas al yağıdan.

***
Qan düşür qan üstündə,
Ədalət can üstündə.
Dünya bir bazar imiş
Məzaristan üstündə.

***
Söylənir qarı yazıq,
Bağların barı yazıq.
Su zəhər, çiçək zəhər,
Sızlaşır arı yazıq.

***
Ah çəkib qarı yandı,
Tək-tənha qarıyandı.
Ağ saçlı qıza baxdı,
Qırxqızın qarı yandı.

***
Gəl bu hühdüdyə bax,
Kəlləsi güdüyə bax.
Bəyənmir telli sazı,
Bu qamış düdüyə bax.

***
Yardan şirin yar vətən,
Beşik və məzar vətən.
Gün doğsun, ümidindən
Ərisin bu qar, vətən!

***
Kürə mən,
Nə qandırım kürə mən.
Ümidim saman çöpü,
Qər q olmuşam Kürə mən.

***
Qara su,
Divan tutar qara su.
Qar sinəndən uzaqda,
Gözüm tutar qara su.

***
Tərsə yazılı baxtım,
Qəbri qazılı baxtım.
Bir şer bulağıydım,
Daşdan sızılıb axdım.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Aa

av

Ev çîye? Ev **ave**.
Bu nədir? Bu sudur.
Что это? Это вода.
What is it? It is water.

diran

Ev çîye? Ev **dirane**.
Bu nədir? Bu dişdir.
Что это? Это зуб.
What is it? It is a tooth.

agir

Ev çîye? Ev **agire**.
Bu nədir? Bu oddur.
Что это? Это огонь..
What is it? It is fire.

mar

Ev çîye? Ev **mare**.
Bu nədir? Bu ildir.
Что это? Это змея..
What is it? It is a snake.

Bb

bizin

Ev çîye? Ev **bizine**.
Bu nədir? Bu keçidir.
Что это? Это коза.
What is it? It is goat.

balon

Ev çîye? Ev **balone**.
Bu nədir? Bu şardır.
Что это? Это шар.
What is it? It is a balon.

bacan

Ev çîye? Ev **bacane**.
Bu nədir? Bu pomidordur.
Что это? Это помидор.
What is it? It is a tomato.

otomobil

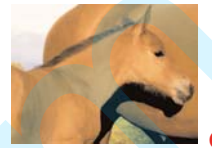
Ev çîye? Ev **otomobile**.
Bu nədir? Bu maşındır.
Что это? Это машина.
What is it? It is a car.

Cc

taC

Ev çîye? Ev **taCe**.
Bu nədir? Bu tacdır.
Что это? Это корона.
What is it? It is a crown.

canî

Ev çîye? Ev **Canîe**.
Bu nədir? Bu дайдыр.
Что это? Это жеребенок.
What is it? It is a horse.

çûcîk

Ev çîye# Ev **Çûcîke**.
Bu nədir? Bu çûcədir.
Что это? Это цыплёнок.
What is it? It is a chicken.

finCan

Ev çîye# Ev **finCane**.
Bu nədir? Bu fincandır.
Что это? Это чашка.
What is it? It is a cup.

Çç

çav

Ev çîye? Ev **Çave**.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.

çêlek

Ev çîye? Ev **Çêleke**.
Bu nədir? Bu inəkdir.
Что это? Это корова.
What is it? It is cow.

defter

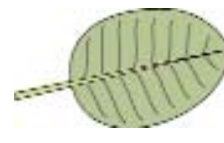
Ev çîye? Ev **deftere**.
Bu nədir? Bu dəftərdır.
Что это? Это тетрадь.
What is it? It is a copybook.

dar

Ev çîye? Ev **dare**.
Bu nədir? Bu ağacdır.
Что это? Это дерево.
What is it? It is a tree.

Ee

belg

Ev çîye? Ev **belge**.
Bu nədir? Bu yarpaqdır.
Что это? Это лист.
What is it? It is a leaf.

elok

Ev çîye? Ev **eloke**.
Bu nədir? Bu hinduşqadır.
Что это? Это индюк.
What is it? It is a turkey.

çaynîk

Ev çîye? Ev **Çaynîke**.
Bu nədir? Bu çaynıkdır.
Что это? Это чайник.
What is it? It is a teapol.

çakûç

Ev çîye? Ev **Çakûçe**.
Bu nədir? Bu çakıcdır.
Что это? Это молоток.
What is it? It is hammer.

dest

Ev çîye? Ev **deste**.
Bu nədir? Bu əldır.
Что это? Это ладонь.
What is it? It is a hand.

dil

Ev çîye? Ev **dile**.
Bu nədir? Bu ürəkdır.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

ker

Ev çîye? Ev **kere**.
Bu nədir? Bu ulaqdır.
Что это? Это осёл.
What is it? It is a donkey.

zebeş

Ev çîye? Ev **zebeşe**.
Bu nədir? Bu qarğızdır.
Что это? Это арбуз..
What is it? It is a water melon.

Êê

êleg

Ev çîye? Ev **êlege**.
Bu nədir? Bu jiletđır.
Что это? Это жилет.
What is it? It is a jumper.

hêk

Ev çîye? Ev **hêke**.
Bu nədir? Bu yumurtadır.
Что это? Это яйцо.
What is it? It is an egg.

Ff

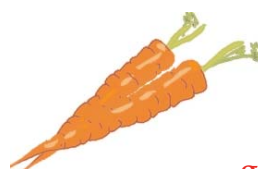
fil

Ev çîye? Ev **file**.
Bu nədir? Bu fildir.
Что это? Это слон.
What is it? It is an elefoant.

firok

Ev çîye? Ev **firoke**.
Bu nədir? Bu təyyarəđır.
Что это? Это самолёт.
What is it? It is a plane.

gizêr

Ev çîye? Ev **gizêre**.
Bu nədir? Bu kökdır.
Что это? Это морковь.
What is it? It is a carot.

gêzî

Ev çîye? Ev **gêziye**.
Bu nədir? Bu süpürgəđır.
Что это? Это веник.
What is it? It is a braom.

pê

Ev çîye? Ev **pêye**.
Bu nədir? Bu ayaqdır.
Что это? Это пятка.
What is it? It is a heel.

kêr

Ev çîye? Ev **kêre**.
Bu nədir? Bu bıçaqdır.
Что это? Это нож.
What is it? It is a knife.

find

Ev çîye? Ev **finde**.
Bu nədir? Bu şamdır.
Что это? Это свеча.
What is it? It is a candle.

zerafe

Ev çîye? Ev **zerafeye**.
Bu nədir? Bu zürafəđır.
Что это? Это жираф.
What is it? It is a giraffe.

gore

Ev çîye? Ev **goreye**.
Bu nədir? Bu corabđır.
Что это? Это носки.
What is it? It is a stock-ing.

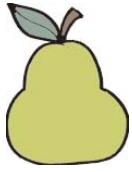

guh

Ev çîye? Ev **guhe**.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо..
What is it? It is an ear.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Hh

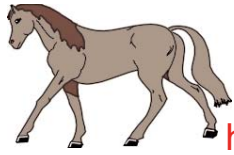
hirmê

Ev çîye? Ev hirmêye.
Bu nêdir? Bu armuddur.
Что это? Это груша.
What is it? It is a pear.

hirç

Ev çîye? Ev hirçê.
Bu nêdir? Bu ayıdır.
Что это? Это медведь.
What is it? It is a bear.

hesp

Ev çîye? Ev hespe.
Bu nêdir? Bu atdır.
Что это? Это лошадь.
What is it? It is a horse.

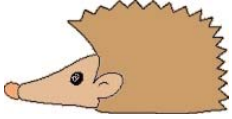

hêştir

Ev çîye? Ev hêştire.
Bu nêdir? Bu dævêdir.
Что это? Это верблюд.
What is it? It is a camel.

Jj

jûjî

Ev çîye? Ev jûjiye.
Bu nêdir? Bu kirpidir.
Что это? Это ёжик.
What is it? It is a hedgehog.

roj

Ev çîye? Ev roje.
Bu nêdir? Bu günêşdir.
Что это? Это солнце.
What is it? It is the sun.

rojname

Ev çîye? Ev rojnameye.
Bu nêdir? Bu qezetdir.
Что это? Это газета.
What is it? It is a newspaper.

kevjal

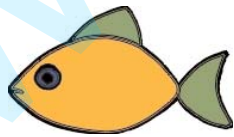
Ev çîye? Ev keviale.
Bu nêdir? Bu xêrçengdir.
Что это? Это краб.
What is it? It is a crayfish.

Mm

mûz

Ev çîye? Ev mûze.
Bu nêdir? Bu banandır.
Что это? Это банан.
What is it? It is a banana.

masî

Ev çîye? Ev masîye.
Bu nêdir? Bu balıqdir.
Что это? Это рыба.
What is it? It is fish.

gamêş

Ev çîye? Ev gamêşe.
Bu nêdir? Bu samışdır.
Что это? Это буйвол.
What is it? It is a buffalo.

meymûn

Ev çîye? Ev meymûne.
Bu nêdir? Bu meymundur.
Что это? Это обезьяна.
What is it? It is a monkey.

li

dil

Ev çîye? Ev dile.
Bu nêdir? Bu ürêkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

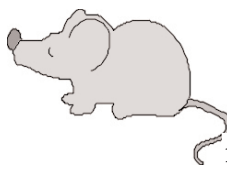
lepik

Ev çîye? Ev lepîke.
Bu nêdir? Bu êlcêkdir.
Что это? Это перчатки.
What is it? It is gloves.

ling

Ev çîye? Ev linge.
Bu nêdir? Bu qıçdır.
Что это? Это нога.
What is it? It is a leg.

mişk

Ev çîye? Ev miške.
Bu nêdir? Bu sıçandır.
Что это? Это мышь.
What is it? It is a mouse.

îî

dîk

Ev çîye? Ev dîke.
Bu nêdir? Bu xoruzdur.
Что это? Это петух.
What is it? It is a cock.

îsot

Ev çîye? Ev îsote.
Bu nêdir? Bu bibardır.
Что это? Это перец.
What is it? It is a pepper.

gustîl

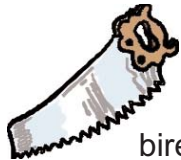
Ev çîye? Ev gustîle.
Bu nêdir? Bu üzükdür.
Что это? Это кольцо.
What is it? It is a ring.

keştî

Ev çîye? Ev keştîye.
Bu nêdir? Bu gæmidir.
Что это? Это пароход.
What is it? It is a ship.

Kk

birek

Ev çîye? Ev bireke.
Bu nêdir? Bu mişardır.
Что это? Это пила.
What is it? It is a saw.

kûsî

Ev çîye? Ev kûsiye.
Bu nêdir? Bu bağadır.
Что это? Это черепаха.
What is it? It is a tortoise.

lêv

Ev çîye? Ev lêve.
Bu nêdir? Bu dodaqdir.
Что это? Это губы.
What is it? It is a lip.

lîmon

Ev çîye? Ev lîmone.
Bu nêdir? Bu limondur.
Что это? Это лимон.
What is it? It is a lemon.

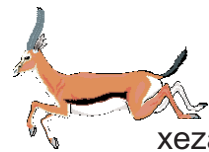
kund

Ev çîye? Ev kunde.
Bu nêdir? Bu bayquşdur.
Что это? Это сова.
What is it? It is an owl.

kevçî

Ev çîye? Ev kevçîye.
Bu nêdir? Bu qaşıqdir.
Что это? Это ложка.
What is it? It is a spoon.

xezal

Ev çîye? Ev xezale.
Bu nêdir? Bu seyrandır.
Что это? Это джейран.
What is it? It is a deer.

kûlî

Ev çîye? Ev kûliye.
Bu nêdir? Bu çayırtkêdir.
Что это? Это саранча.
What is it? It is a grasshopper.

Nn

nan

Ev çîye? Ev nane.
Bu nêdir? Bu çörêkdir.
Что это? Это хлеб.
What is it? It is bread.

trên

Ev çîye? Ev trênê.
Bu nêdir? Bu qatardır.
Что это? Это поезд.
What is it? It is a train.

hûrbivîn

Ev çîye? Ev hûrbivîne.
Bu nêdir? Bu zerrêbindir.
Что это? Это лупа.
What is it? It is a magnifying-glass.

reng

Ev çîye? Ev reñge.
Bu nêdir? Bu boyadır.
Что это? Это краска.
What is it? It is a colour.

Oo

ode

Ev çîye? Ev Odeye.
Bu nêdir? Bu otaqdir.
Что это? Это комната.
What is it? It is a room.

otobûs

Ev çîye? Ev Otobûse.
Bu nêdir? Bu avtobusdur.
Что это? Это автобус.
What is it? It is a bus.

sol

Ev çîye? Ev sole.
Bu nêdir? Bu ayaqqabıdır.
Что это? Это обувь.
What is it? It is a shoe.

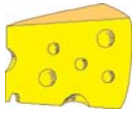

top

Ev çîye? Ev tOpe.
Bu nêdir? Bu topdur.
Что это? Это мяч.
What is it? It is a ball.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Pp

penîr

Ev çîye? Ev penîre.
Bu nêdir? Bu pendirdir.
Что это? Это сыр.
What is it? It is a cheese.

pîvaz

Ev çîye? Ev pîvaze.
Bu nêdir? Bu soğandır.
Что это? Это лук.
What is it? It is an onion.

peçemek

Ev çîye? Ev peçemeke.
Bu nêdir? Bu yarasadır.
Что это? Это летучая мышь.
What is it? It is a bat.

pênûs

Ev çîye? Ev pênûse.
Bu nêdir? Bu qələmdir.
Что это? Это карандаш.
What is it? It is a pencil.

Qq

beq

Ev çîye? Ev beq.
Bu nêdir? Bu qurbağadır.
Что это? Это лягушка.
What is it? It is a frog.

Ev çîye? Ev qaze.
Bu nêdir? Bu qazdır.
Что это? Это гусь.
What is it? It is a goose.

meçes

Ev çîye? Ev meçese.
Bu nêdir? Bu qaçıcıdır.
Что это? Это ножницы.
What is it? It is a scissors.

portqal

Ev çîye? Ev portqale.
Bu nêdir? Bu portağaldır.
Что это? Это апельсин.
What is it? It is an orange.

Rr

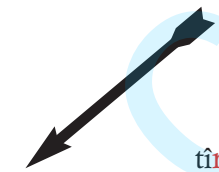
şêr

Ev çîye? Ev şêre.
Bu nêdir? Bu şirdir.
Что это? Это лев.
What is it? It is a lion.

kêwrîşk

Ev çîye? Ev kêwrîške.
Bu nêdir? Bu dovşandır.
Что это? Это заяц.
What is it? It is a rabbit.

tîr

Ev çîye? Ev tîre.
Bu nêdir? Bu oxdur.
Что это? Это стрела.
What is it? It is an arrow.

rovî

Ev çîye? Ev rovîye.
Bu nêdir? Bu tülküdür.
Что это? Это лиса.
What is it? It is a fox.

Ss

sêv

Ev çîye? Ev sêve.
Bu nêdir? Bu almadır.
Что это? Это яблоко.
What is it? It is an apple.

stêrk

Ev çîye? Ev stêrke.
Bu nêdir? Bu ulduzdur.
Что это? Это звезды.
What is it? It is a star.

se

Ev çîye? Ev seye.
Bu nêdir? Bu itdir.
Что это? Это собака.
What is it? It is a dog.

sêvik

Ev çîye? Ev sêvike.
Bu nêdir? Bu kartofdur.
Что это? Это картофель.
What is it? It is a potato.

Şş

şûr

Ev çîye? Ev şûre.
Bu nêdir? Bu qilıncdır.
Что это? Это меч.
What is it? It is a sword.

şeh

Ev çîye? Ev şeye.
Bu nêdir? Bu daraqdır.
Что это? Это гребешок.
What is it? It is a comb.

şîr

Ev çîye? Ev şîre.
Bu nêdir? Bu süddür.
Что это? Это молоко.
What is it? It is a milk.

şûşe

Ev çîye? Ev şûşeye.
Bu nêdir? Bu şüşədir.
Что это? Это стекло.
What is it? It is a glasses.

Tt

tîr

Ev çîye? Ev tîriye.
Bu nêdir? Bu üzümdür.
Что это? Это виноград.
What is it? It is a grape.

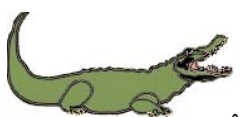
tûtî

Ev çîye? Ev tûtîye.
Bu nêdir? Bu tutuquşudur.
Что это? Это попугай.
What is it? It is a parrot.

pirtûk

Ev çîye? Ev pirtûke.
Bu nêdir? Bu kitabdır.
Что это? Это книга.
What is it? It is a book.

tîmsah

Ev çîye? Ev tîmsahe.
Bu nêdir? Bu tîmsahdır.
Что это? Это крокодил.
What is it? It is a crocodile.

Uu

utî

Ev çîye? Ev utîye.
Bu nêdir? Bu ütüdür.
Что это? Это утюг.
What is it? It is an iron.

guh

Ev çîye? Ev guhe.
Bu nêdir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо.
What is it? It is an ear.

Ûû

bilûr

Ev çîye? Ev bilûre.
Bu nêdir? Bu tütəkdir.
Что это? Это свирель.
What is it? It is a pipe.

brûsk

Ev çîye? Ev brûske.
Bu nêdir? Bu ıldırımır.
Что это? Это молния.
What is it? It is a lightning.

çav

Ev çîye? Ev çave.
Bu nêdir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.

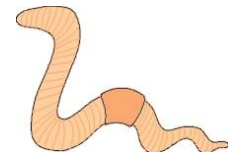
keVok

Ev çîye? Ev keVoke.
Bu nêdir? Bu göyərçindir.
Что это? Это голубь.
What is it? It is a pigeon.

gul

Ev çîye? Ev gule.
Bu nêdir? Bu güldür.
Что это? Это цветы.
What is it? It is a flower.

kurm

Ev çîye? Ev kurme.
Bu nêdir? Bu qurddur.
Что это? Это червяк.
What is it? It is a worm.

çûk

Ev çîye? Ev çûke.
Bu nêdir? Bu quşdur.
Что это? Это птица.
What is it? It is a sparrow.

dupişk

Ev çîye? Ev dupişke.
Bu nêdir? Bu əqrəbdir.
Что это? Это скорпион.
What is it? It is a scorpion.

biVir

Ev çîye? Ev bîvire.
Bu nêdir? Bu baltadır.
Что это? Это топор.
What is it? It is an axe.

berçavik

Ev çîye? Ev berçavike.
Bu nêdir? Bu eynəkdir.
Что это? Это очки.
What is it? It is glasses.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Ww

w erdek

wêne

Ev çîye? Ev werdeke.
Bu nêdir? Bu ökdêkdir.
Что это? Это утка
What is it? It is a duck.

Ev çîye? Ev wêneye.
Bu nêdir? Bu şekildir.
Что это? Это картина
What is it? It is a map.

ewr

kew

Ev çîye? Ev ewre.
Bu nêdir? Bu buluddur.
Что это? Это туча.
What is it? It is a cloud.

Ev çîye? Ev kewe.
Bu nêdir? Bu kèklikdir.
Что это? Это цесарка
What is it? It is a partridge.

Xx

xalxalok

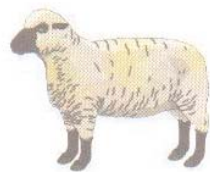
xanî

Ev çîye? Ev xalxaloke.
Bu nêdir? Bu arabüzendir.
Что это?
Это божья коровка.
What is it? It is a lady-bird.

Ev çîye? Ev xanîye.
Bu nêdir? Bu evdir.
Что это? Это дом.
What is it? It is a home.

xaç

berx

Ev çîye? Ev xaç e.
Bu nêdir? Bu xaçdır.
Что это? Это крест.
What is it? It is a cross.

Ev çîye? Ev berxe.
Bu nêdir? Bu quzudur.
Что это? Это баран.
What is it? It is a sheep.

Yy

xîyar

heyve

Ev çîye? Ev xîyare.
Bu nêdir? Bu xiyardır.
Что это? Это огурец.
What is it?
It is a cucumber.

Ev çîye? Ev heyve.
Bu nêdir? Bu aydır.
Что это? Это луна.
What is it? It is a moon.

yek

çiya

Ev çîye? Ev yek e.
Bu nêdir? Bu birdir.
Что это? Это единица.
What is it? It is a one.

Ev çîye? Ev çiyaye.
Bu nêdir? Bu dağdır.
Что это? Это горы.
What is it? It is a mountain.

Zz

ziman

zengil

Ev çîye? Ev zimane.
Bu nêdir? Bu dildir.
Что это? Это язык.
What is it? It is a tongue.

Ev çîye? Ev zengile.
Bu nêdir? Bu zəngdir.
Что это? Это звонок.
What is it? It is a bell.

zerik

derzi

Ev çîye? Ev zerike.
Bu nêdir? Bu vedrêdir.
Что это? Это ведро.
What is it? It is a bucket.

Ev çîye? Ev derziye.
Bu nêdir? Bu iynêdir.
Что это? Это игла.
What is it? It is a needle.

Турецкий телеканал заявил об аресте Мурата Карайылана

Турецкий телеканал TRT в субботу дал срочную новость о том, что иранскими властями якобы арестован военный лидер РПК Мурат Карайылан.

Никакой дополнительной информации телеканал не дает.

В телефонном интервью агентству АК-Ньюс, ответственные за внешние сношения в РПК Ахмет Дениз заявил: "Мурат Карайылан не был арестован. Конечно, эта новость является необоснованной и бессмысленной".

"Запуск такого рода слухов направлен на дестабилизацию солидарности курдского народа. Они хотят, отвлечь нас от нашей борьбы". Дениз подчеркнул решимость РПК продолжать свою борьбу.

ALFABÊ				DİKARÎ BIXWÎNÎ
KURDÎ			Azerî	
N b/s	ya bi tîpên latinî	ya bi tîpên kirîlî	Latinî	
1	Aa	Aa	Aa	Artêş, armanc, av, agir , azadî, adar, azerî, aram, artêş,
2	Bb	Бб	Bb	Bazîd, beran, berf, Baran, ba, bahoz, berbang, bedew, berx
3	Cc	Цц	Cc	Cûdî, cêr, ceş, Decle, Cefer, Cemîl, cêv, Cello,
4	Çç	Чч	Çç	Çekdar, çem, çar, çepik, çav, çeleng, çil,
5	Dd	Дд	Dd	Dayîk, dewr, dar, dest, Dara, dû, deh, defter, don, dîwar, dinê
6	Êê	Ее	Ee	Êlnûr, êvar, êzîng, êş, êlek, Êldar,
7	Ee	Яя	Əə	Enî, ewr, erê, Ewreman, Elî, elek, Elegez, Erzurum,
8	Ff	Фф	Ff	Ferat, frtone, Fariz, fil, fûtbol, Ferman, Firat, Fatma
9	Gg	Гг	Gg	Gerîlla, Gebar, genim, gellî, germ, golig, gore, goh
10	Hh	Нн	Hh	Hewlêr, havîn, hirc hêsir, hewar, havîn, hurmê, hesp
11	Îî	Ии	Ii	Îsal, înî, bîr, pîr, sîr, Îdrîs, Îsa, îcar, valî, Îbrahîm, Îran
12	Îî	Ьь	İi	Kirin, birin, firîn, kirîn, Miraz, mirin, minminîk,
13	Jj	Жж	Jj	Jîyan, jûjî, Nûjîn, jor, jêr, jehr, jale, jajik, Janna,
14	Kk	Кк	Kk	Kurdistan, karker, kevan, Kemal, Kerkuk, Kerem, kelem
15	Ll	Лл	Ll	Lûr, legleg, gul, bilbil, dil, Laliş, Lêyla, lazim, lempe, limon
16	Mm	Мм	Mm	Mîdîa, merd, mêr, mêvan, masî, meş, Mîsir,
17	Nn	Нн	Nn	Nan, nêrî, nig, Nîva, neví, ner, nav, nas, hinar, Hesên,
18	Oo	Оо	Oo	Osê, Oskan, dor, sor, Oric, ode, orxan, Oslo, Duhok
19	Pp	Пп	Pp	Par, piling, pîr, pola, pis, Paşa, Perîşan, pitî, petek, perçe
20	Qq	Qq	Qq	Quling, qawe, qîr, qelem, qaîş, qat, qeysî, Qasim, qesir, qend
21	Rr	Рр	Rr	Ro, Rostem, zer, ber, gerîlla, reş, ru, rast, ram, aram, zirav
22	Ss	Сс	Ss	Serok, Sîpan, Sencar, sêv, sor, sût, serî, saz, serbaz, Sefer, sê
23	Şş	Шш	Şş	Şoreş, şev, şe, şene, şêr, şûr, şapik, şalik, şirîn, sekir, şewaq
24	Tt	Тт	Tt	Tîr, tîrêj, tam, tas, tî, tendûr, Temam, temaşe, tifing, top,
25	Ûû	Уу	Uu	Kûr û dûr, pênuş, hûr, şûr, nûr, bûyîn, çûyîn, bûyar
26	Uu	Юю	Üü	Gul, sur, dudu, guh, buhur, kurd, Kurdistan, guhdar, nuh
27	Vv	Вв	Vv	Vala, vrvêşî, vira, vîalî, av, valî, vajî, Vagîf, Van, vala, eva
28	Ww	Ww	-	War, welat, Wecîh, weşandin, Xwedê, Wezîr, Wekîl, walî
29	Xx	Xx	Xx	Xiyal, xewn, xanî, xurtî, Xelîl, xalo, xatî, Xalid, xaç, xêr, xas
30	Yy	Йй	Yy	Yasin, Yusif, Yagub, Yasemen, yeqîn, Yehya, yarmarka
31	Zz	Зз	Zz	Zozan, zer, zêr, zor, zengil, zend, zîv, zelal, Zîver, zêytûn

Американские военные дали положительный ответ на призыв курдов ввести трехсторонние силы в Джалавлу и Саадию

Министр внутренних дел Курдистана Карим Синджари, в заявлении для прессы сказал, что курдское руководство призывает иракское правительство приложить активные усилия для нормализации ситуации безопасности в районах Джалавла и аль-Саадия (курдский районы провинции Дияла).

Синджари пояснил, что политбюро ПСК и ДПК призвали Региональное правительство Курдистана сыграть свою роль и решить вышеупомянутые проблемы.

По словам Синджари, "мы обратились с письмом к членам Высшего комитета министров в том числе министерствам внутренних дел и пешмерга, а также к министерствам обороны и внутренних дел иракского правительства, с просьбой провести срочное совещание для обсуждения этой ситуации; мы также обратились с письмом к командующему американскими силами в Ираке генералу Ллоиду Остину, и мы получили положительный ответ от него, поэтому, мы проведем встречу в течение ближайших нескольких дней, чтобы серьезно обсудить этот вопрос и решить его".

РПК заявляет, что убила 8 турецких солдат

РПК издала заявление, согласно которому партизаны убили в четверг восемь турецких солдат в вооруженной операции в провинции Тунджели (Дерсим).

Согласно заявлению, опубликованному агентством "Фират", нападение было совершено между селами Гитеи Хабур, на границе Турции и иракского Курдистана.

Министр планирования Курдистана призвал ООН оказать помощь беженцам с иранской границы

Министр планирования Регионального правительства Курдистана Али Синди принял в субботу заместителя Специального представителя Генерального секретаря ООН, Кристину Мак Наб.

В ходе встречи стороны обсудили проблемы беженцев, перемещенных в результате иранских бомбардировок Курдистана, и права неправительственных организаций.

Али Синди призвал ООН оказать помощь курдским беженцам.

Число яслей в Курдистане увеличивается по мере того, как женщины поступают на работу

В Курдистане увеличивается число яслей по мере того, как претерпевает изменение структура семьи. Сегодня все больше женщин работает вне дома и использует ясли для того, чтобы оставлять там детей, пока они на работе.

"Я хожу на работу каждый день с 8 утра до 2 дня, так что дома не остается никого, чтобы ухаживать за малышом," заявила мать Аланда "Курдиш Глоб".

В Эрбиле есть как государственные, так и частные ясли, и все они должны быть зарегистрированы и проверены местными органами власти. Ясли принимают ухаживать и воспитывать детей от рождения до трехлетнего возраста.

Когда дети находятся в возрасте от 3 до 4 лет, их социальные и эмоциональные навыки развиваются быстро. Они быстро учатся и подражают другим, когда они видят что-то.

Ранние годы - ответственный период, и родители должны быть осторожными в вопросе о том, кто ухаживает за их детьми. Хорошая и заботливая атмосфера помогает детям стать более уверенными в себе и пройти долгий путь к своему развитию.

"Согласно последним исследованиям, дети должны быть под присмотром своих родителей, когда им 3 или 4 года," сказал "Курдиш Глоб" д-р Юсеф Осман Хамад, психолог.

Следует обратить внимание на различия между домом и ясли, в противном случае дети этого возраста столкнутся с психологическими и поведенческими расстройствами. "Дети думают, что все мире это их дом, когда они находятся под присмотром своих родителей. Проблемы возникают, когда они общаются и воспринимают новый мир снаружи, новых людей, новые лица и новые условия", сказал Хамад.

Как отмечает Хамад, некоторые исследования показали, что уход за детьми в первые годы должен быть сделан с научной точки зрения. "Согласно последним исследованиям, родители играют

в равной степени важную роль в том, как дети развиваются в социальном отношении", сказал Хамад.

У детей могут развиваться вредные привычки, если об этом вовремя не позаботились. Это заставляет их подавлять чувства других детей, и громко кричать, когда они что-то просят. "Ясли не место для обучения детей чему-то новому. Скорее, они являются центрами для оказания помощи", сказал Хамад.

Кроме того, Хамад сказал, что в курдском обществе сложилось неправильное отношение, когда родители считают, что лучше отправить своих детей в детские сады, когда им 3 или 4 года. "Доказано, что дети нуждаются в первые годы в чувствах своей матери. Но нормально, если дети ходят в детский сад после 4 лет", сказал Хамад.

Традиция многодетных семей в Курдистане уходит в прошлое. Сегодня большая семья, возможно, состоит из четырех членов. В прошлом, матерям приходилось оставаться дома, потому что у них было много детей, о которых следовало заботиться.

"Дни больших семей остались в прошлом. Вот отправная точка нового образа жизни. Семьи меньше, чем когда-либо", сказала мать Аланда. Она работает в государственной больнице и в прошлом году определила ребенка в ясли "Байяд". "Я очень довольна их

услугами. Мому малышу 2,5 года. Я выбрал такие ясли, чтобы было удобно добираться и до дома, и до работы".

Поскольку у семьи время для игр с ребенком ограничено, они решили отправить его в ясли. "Я вижу, мой мальчик научился английскому алфавиту. Он знает, как надо произносить слова, лучше, чем когда-либо. Это то, что мне нравится", сказала она.

Другая мать, дочь которой Талийя посещает детский сад, говорит, что ее ребенок счастлив ходить в детский сад ежедневно. "Я разговаривала там с сотрудниками и нянями, чтобы посмотреть, как они взаимодействуют с Талийей", сказала она.

Ясли "Байяд" - частное учреждение в Эрбиле, которое открылось в 2008 году. Ясли имеют административный совет с несколькими нянями и воспитательницами.

"Детям предлагается ряд различных мероприятий в течение дня. Это творческие игры, мероприятия, чтобы помочь в счете и грамотности. Также с ними занимаются пластикой и танцами. Мы даем им свободное время, чтобы думали, выдумывали и извлекали пользу из своих фантазий", сказал Дилхвас Хасан Хамид, менеджер яслей.

"У нас есть 40 детей. Няни и воспитательницы очень добрые и дружелюбные. Они внимательно заботятся о детях", сказал Хамид.

Махмуд Осман: Багдад попустительствует иранским бомбардировкам

Багдад должен просить Вашингтон вмешаться и положить конец иранским бомбардировкам Иракского Курдистана, заявил агентству АК-Ньюс депутат от Коалиции блоков Курдистана Махмуд Осман.

По словам Османа, США могут вмешаться, если только Багдаде подает официальный запрос - в соответствии с Соглашением о статусе сил (SOFA), подписанном

между двумя странами в 2008 году - и бездействие правительства, по сути, является пассивной поддержкой Тегерана.

"За последние шесть лет Иран и Турция обстреливали (Курдистанский) регион, и мы не слышали никакого осуждения со стороны Вашингтона", сказал он: "Американцы знают, что Багдад не будет просить их вмешаться ... потому что Багдад находится в близких отноше-

ниях с Тегераном".

По словам Османа: "Багдад заключил соглашения по вопросам безопасности с Турцией и Ираном, и все три стороны

согласны в том, что считают движения РПК и Пешак террористическими организациями ... Между ними есть какое-то понимание". *И.С. Курдистан.Ру*

ДРУГАЯ СТОРОНА АРАРАТА...

Армения всегда отличалась своей явно шовинистической политикой и особенной ненавистью в отношении курдов.

Поэтому антикурдская политика Сержа Саргсяна, наверное ни у кого давно уже не вызывает удивления.

Армянские политики всегда отличались своей прагматичностью, даже в то время когда они делают политические заявления. Вот и на этот раз президент Армении Серж Саргсян, сказал гениальную, в его понимании фразу — «нынешнее поколение армян решило Карабахский вопрос, а будущее поколение должно решить вопрос Арарата».

Всё так просто. Политический банкрот, душитель собственной оппозиции президент Армении Серж Саргсян, который сам уже ни на что не способен решил возложить на будущее поколения вопрос захвата территории Северного Курдистана, дав к тому же этой проблеме весьма расплывчатое, скорее географическое, чем политическое название — «вопрос Арарата». Слава Богу, что армянский народ и вообще здравомыслящие армяне по всему миру не разделяют этой утопии, этого импотентного

экспансионизма.

Сам по себе напрашивается вопрос, откуда у армянских политиков такой нездоровый интерес к расширению собственных границ за счет других территорий? Зачем делать нынешние поколения заложниками своего политического банкротства и безграмотности, ложных идей и иллюзий?

Бредовая, патологически опасная идея «Великой Армении» от атлантического океана до Северноледовитого, или же тихого (разъяснения прошу спросить у авторов этой национальной идеи нового армянского государства) не просто возрождается, а приобретает реальные очертания, во всяком случае, в болезненном воображении вершителей политики. Хотя, в случае с Арменией, если обратиться к реальности, два водных источника о которых можно говорить, это Севан и Аракса, которые являются как бы естественными географическими границами «Великой Армении». Сразу же отмечу, что величина страны ни в коем случае не является показателем её величия и тому много примеров.

Говоря простым языком,

президент Армении готовит нынешнее поколение армян к войне, так как миром никто «Западную Армению» отдавать не собирается. Саргсян ни словом не обмолвился о том, что надо сделать для этого. Ни много ни мало, а на этом пути придётся преодолеть как минимум два препятствия - первое это турки, так как Северный Курдистан, пока что входит в состав красной - коричневого государства Турецкая Республика, а второе это курды. Т.е. надо как минимум развалить Турцию (не имеем ничего против), и потом уже полностью уничтожить курдов на их исконной земле, а затем уже водрузить армянский триколор на вершине Арарата.

Чтобы завершить статью нужно сказать несколько слов о её заглавии.

Коротко расскажу одну историю, связанную с этим. Эта небольшая история своего рода ответ на все притязания армянских националистов — фантазёров.

Арарат виден из Армении, но видна только его северная часть. Так вот в одном из старых тбилисских районов Мейдан армянин спорил с курдом. После долгого спора курд сказал:

— Вы армяне, разумеется, великий народ и можете сделать многое, можете называть Курдистан Западной Арменией, присваивать себе наши танцы, культуру фольклор и литературу, но одно у вас не получится никогда.

Армянин удивлённым взглядом спросил:

— Что именно?

Тогда курд ответил:

— Вам никогда не увидите другой стороны Арарата!

Председатель «Союза Курдов Грузии»

Виталий Набиев (Анкоси)

Хатип Диджле обратился в Европейский суд

Как сообщает курдское информационное агентство Firat, новоизбранный депутат-курд Хатип Диджле, который на прошедших 12-го июня парламентских выборах в Турции получил в Диарбекире 80,000 голосов в качестве независимого кандидата, обратился в Европейский Суд по правам человека в Страсбурге.

Причина иска в том, что после выборов Высший избирательный совет Турции (YSK) наложил вето на его депутатский мандат, объясняя это тем, что 23-го октября 2007г 11-ый суд Анкары по тяжким преступлениям приговорил его к лишению свободы на 1год и 8 месяцев по статье 7, пункту 2 закона о терроризме.

Напомним, что YSK накануне выборов также наложил вето, тогда на выдвижение кандидатуры в депутаты парламента, наряду с другими деяте-

лями-курдами. Однако, по причине массовых протестов курдов совет был вынужден отступить, и Х. Диджле принял участие в выборах.

Отметим, что Хатип Диджле впервые был избран депутатом в 1991г, однако в 1994г, 2-го марта, он был арестован вместе с рядом видных курдских

деятели. Х.Диджле был приговорен «за предательство родины» на 10 лет лишения свободы и вышел из тюрьмы только в 2004г.

В апреле 2010г Хатип Диджле был арестован по обвинению «в пропаганде в пользу терроризма» и по сей день находится в тюрьме.

В России действует Фонд развития курдской культуры

На наш сайт поступило письмо от Фонда развития курдской культуры в Москве, гласит текст так: Здравствуйте, Сотрудники сайта ПСК медиа!

В ответ на Ваше письмо кратко напишу о нашем «Фонде развития курдской культуры» далее Фонд.

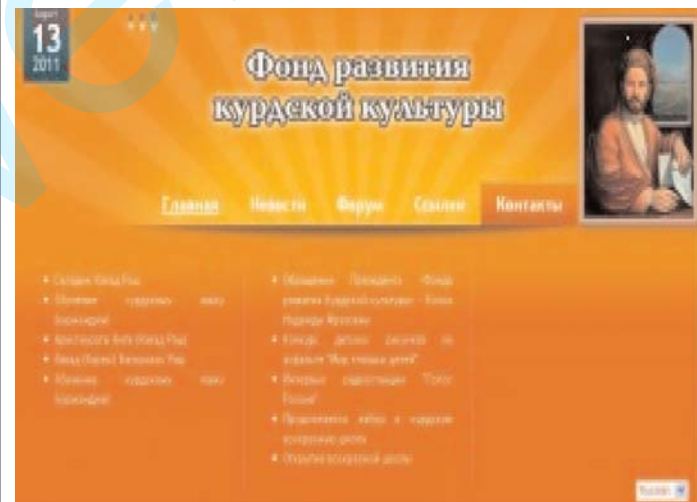
Учредителем Фонда является Кочои Надежда Мразовна.

Создан Фонд в июле 2007года.

Цель и задачи Фонда

Основной целью Фонда является развитие курдской культуры, осуществление гуманитарных и деловых связей курдов, проживающих на территории РФ, СНГ с объединениями курдов иностранных государств посредством общности культурных и духовных ценностей.

Фонд преследует социальные, благотворительные, культурные, образовательные и другие общественно полезные цели и осуществляет деятельность для их достижения.

Фонд привлекает к своей деятельности широкие массы населения, предпринимателей, опираясь на их инициативу, содействие и помощь.

Планируем создать библиотеку, музей, театр.

За время существования Фонда с 2007 года нами проделана следующая работа:

Создан сайт www.kurdish.ru;

Издан букварь курдского языка;

Создан музыкальный ансамбль из талантливой и профессиональной молодежи;

Открыта Воскресная школа по изучению курдского языка (курманджи);

При Фонде создан Союз курдов России, активисты практически из всех регионов РФ.

Наведены контакты с Курдскими организациями в Европе.

Сотрудничество с Институтом Востоковедения (Курдский сектор) Ольга Ивановна Жигалина, Нодар Мосаки.

Сотрудничество с Российскими общественными организациями, активное участие курдов во всех совместных мероприятиях.

Активисты Фонда в основном представители РФ. Активное участие в работе Фонда кроме основного состава принимают курды Сирийского Курдистана.

С глубоким уважением,

Президент

«Фонда развития курдской культуры»

Кочои Надежда Мразовна

ДИПЛОМАТ

№ 22 (133) 15-21 Август 2011

ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ПОСЛЕДНЯЯ
страница

США закрывает глаза на преступления против Курдов

Известный Курдский политик, бывший премьер Курдистана и заместитель председателя Демократической партии Курдистана господин Нечирван Барзани дал обширное интервью лондонской панарабской газете аль-Шарк аль-Авсат. В интервью он отметил что руководство Курдистана за продлении пребывания войск США в Ираке для обеспечения безопасности, до тех пор пока иракские силы безопасности не смогут взять на себя всю ответственность за обеспечение безопасности и демократического процесса в Ираке.

Барзани сказал, что иранские обстрелы нанесли ущерб местному населению в приграничных районах. Американские войска несут ответственность за безопасность страны но к сожалению, никакой реакции со стороны США

не последовало, и из-за этого молчания США Иран увеличивает свои угрозы региональному Курдистану.

Нечирван Барзани выразил озабоченность руководства Курдистана по поводу событий на неприсоединенных территориях и ответственность за это, лежит не только на Ираке, но большая часть вины лежит на США, этот до сих пор не решен в рамках иракской конституции. В этих вопросах США не чувствуют своей ответственности, и до сих пор не сделали ни одного серьезного шага для оказания помощи иракцам по решению этого вопроса. Это касается и Киркука, и других неприсоединенных районов.

Экс-премьер сказал откровенно откровенно, что со стороны нынешних иракских властей не видит никакого желания, чтобы граждане Ирака, курды, арабы и туркмены, жили в равноправной братской атмосфере, давление на курдов усиливается, особенно районах Джалавля и Саади, Каратапа и Мандали, это организованные действия, при поддержке иракской армии против Курдов, после падения баасистского режима армия Ирака не стала национальной армией, чтобы защищать всех иракцев. Если ситуация в этих районах не изменится, руководство Курдистана предпримет все необходимые шаги для защиты жителей этих районов.

Абдулла Оджалан предупредил Иран

Лидер Курдской рабочей партии (РКК) Абдулла Оджалан, отбывающий пожизненный срок на турецком острове Имралы, через своих адвокатов распространил очередное заявление. Как сообщает турецкая газета Cumhuriyet, Оджалан предупредил власти Ирана остановить военные действия против отрядов Партии свободной жизни Курдистана (РЖАК) - иранского ответвления РКК.

Согласно изданию, Абдулла Оджалан сказал: "Иран играет в опасную игру. Турция же не понимает этого. Иран не остановится и после курдов начнет давление на турков, так как Иран находится в преддверии приобретения такого военного преимущества в регионе, какое есть у Израиля. Турция этого не понимает".

Запрет политической деятельности в школах Курдистана

Исмаил Барзанджи, официальный представитель министерства образования в Региональном правительстве Курдистана, в заявлении для прессы сказал, что по всем школам, входящими в министерство, было распространено постановление о том, чтобы запретить все формы политической деятельности внутри них.

Преподаватели и студенты могут свободно исповедовать любую политическую деятельность за пределами школы после окончания их смены, уточнил Барзанджи.

Встреча Талабани с Союзом ветеранов пешмерга

Президент Мам Джаляль Талабани, генеральный секретарь Патриотического союза Курдистана, подчеркнул важность роли ветеранов пешмерга на всех этапах движения борьбы курдского освобождения.

Во время встречи с делегацией Союза ветеранов пешмерга, в которой также приняли участие г-жа Херо Ибрагим Ахмед и г-н Шрыш Исмаиль, Президент Мам Джаляль, подчеркнул, что демократический эксперимент и его успехи в Курдистане и Ираке являются плодом кровавых жертв мучеников, пешмерга и простых и сильных курдских людей.

Иранская артиллерия возобновила бомбардировки

Несмотря на заявления высокопоставленных чиновников Ирана и Курдистана, о том, что Иран приостановила бомбардировки на приграничных районах Курдистана. Но сегодня же опять иранская артиллерия возобновила бомбардировки на приграничных районах Р. Курдистана.

Один информированный источник из этих районов сообщил в наше агентство, что иранская артиллерия сегодня по местному времени 17.00 снова начала бомбардировать приграничные районы Хаджи Омран, Дола Балисан, Гуч Васх, Кчи Кафир и Чхалаван.

Партизаны РПК задержали одного турецкого солдата

Сегодня на северном Курдистане в провинции Амед (Турции) в районе Кулл, когда партизаны рабочей партии Курдистана, на главной трассе которая проходит между городом Амед и Муш проводили проверку личных документов местных жителей. Во время проверки они задержали одного турецкого солдата и одного турецкого гражданина, который выявил свою кандидатуру на пост председателя района Кулл, передают местные СМИ.

"Турецкого солдата зовут А.Ч является уроженцем города Муш, служив в механизированном комбриге, его задержали когда он возвращался на службу из отпуска. Мирного гражданина зовут К.Е является уроженцем провинции Мардин "передают местные СМИ.

"В этот же день в районе Кулл партизаны Рабочей партии Курдистана взорвали двух машин, которые принадлежали к телефонной компании Турк-Телеком. Турк-Телеком в этом районе проводит линию интернета "говорится в новостях местных СМИ.

ТӘСİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:
TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР

ТАХИР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbirlər:
RAMİZ CƏBRAYİLOV

SAKİT ÇIRAQLI

Müəlliflərin mövqeyi redaksiyanın

mövqeyi ilə üstüstdə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri, 40
Küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil-17

Navnisan: Bakü 40 soqaq
S.Mêhmandarov xanî 25 mal-17

Адрес: Баку 40, улица С.
Мехмандарова дом 25 кв-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnib və "Futbol+ Serviss" mətbəəsində çap olunmuşdur.
www. Diplomata-kurdi.com
e-mail: diplomat_gazeti@box.az
Şəhadət namə : NF Ş 005004966
BUSB-un2 sayılı Sabunçu rayonfilialı
VÖEN1800061582
H/h 438010000
Sifariş: 4500